

Bükreşte kralın reisliği
altında mühim bir toplantı
yapıldı

AKŞAM

Finlândiya heyeti yarın
akşam Moskovaya hareket
ediyor

Sene 22 — No. 7554 — Fıatı her yerde 5 kuruş

SALI 31 Teşrinievvel 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Ziraat Vekili Rusyadan dün gece şehrimize geldi

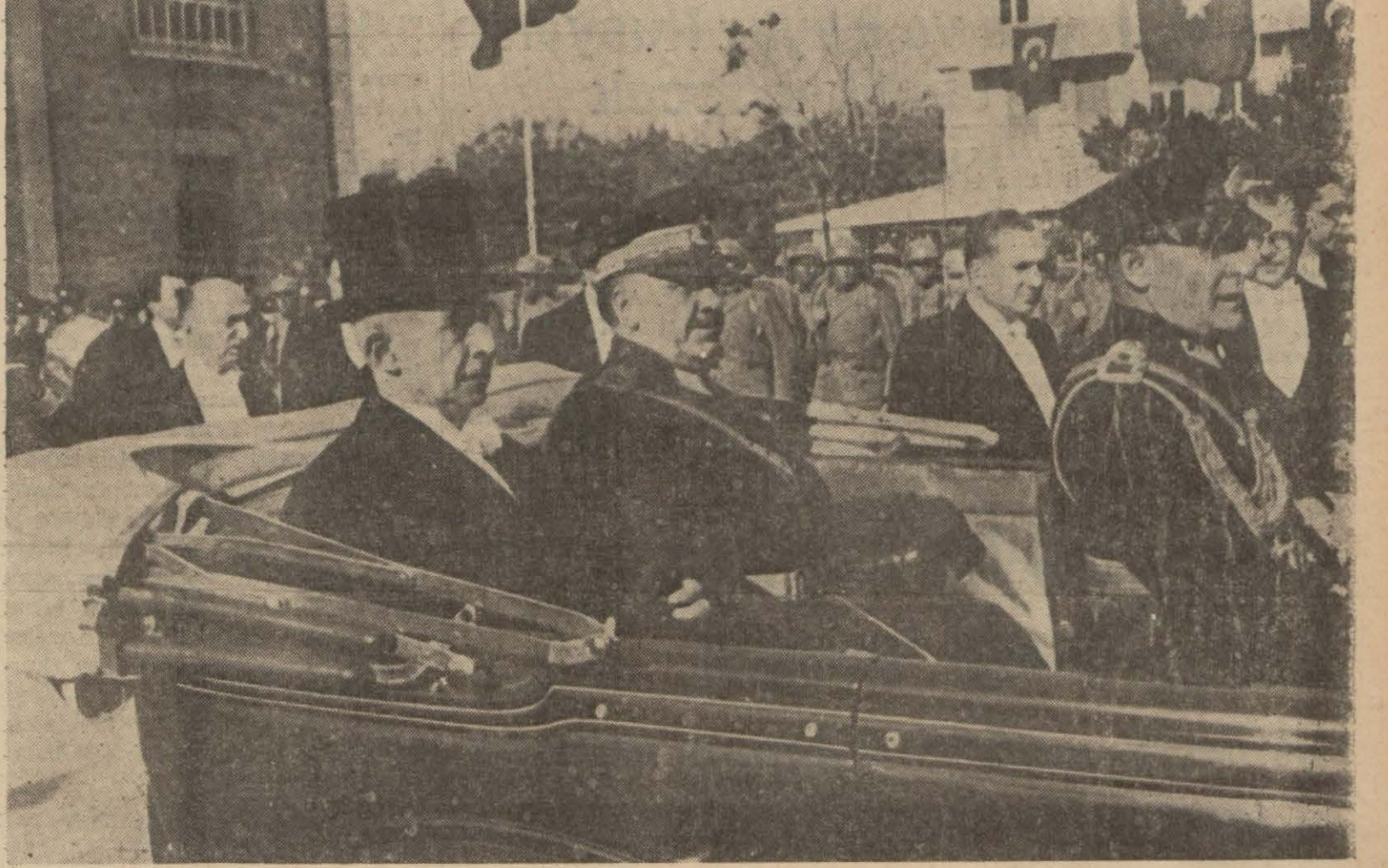
**B. Muhlis Erkmen "Dost Sovyet
Rusyada gördüğümüz hüsnükabulden
pek mütehassisiz,, diyor**

Sovyetler hükümetinin daveti ile Moskova ziraat sergisini ziyarete giden heyetimiz, dün gece 23 ü 15 geçe Sovyet bandıralı Zvanetya vapuru ile limanımıza gelmiştir. Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen, muharrir ve mebus B. Ahmed Şükrü Esmer ile Sadri Ertem ve muharrir Suad Dervişten mürekkep heyetimiz, Galata rıhtımında İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lutfi Kırdar, polis müdürü B. Muzaffer Akalın, Sovyetler konsolosu B. Georgiyev tarafından karşılanmıştır. Bir polis müfrezesi, heyetimizi selâmlamıştır. Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen, dün gece bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur: «Sovyet Rusya dönüşü intibaları-

mı, ayak üstünde bir iki kelime ile anlatmak mümkün değildir. Seyahatim esnasında gördüklerimden çok memnunum. Dost Sovyetler diyarında, daima büyük bir hüsnü kabul gördük. Bize gösterilen hüsnü kabulden dolayı pek mütehassisiz. Moskova ziraat sergisini çok beğendim. Cidden güzel hazırlanmış. 15 günlük seyahatimiz esnasında, istifadeli şeyler gördük. Ankaraya öbür gün (yani çarşamba günü akşamı) gideceğim ve intibalarımı şeflerime anlatacağım.»

B. Muhlis Erkmen, istikbale gelenlere teşekkür ettikten sonra biraderinin Şişli'deki evine gitmiştir. Bu gün Erenköy'deki köşküne giderek bir müddet istirahat edecektir.

Ankarada millî bayram merasimi

Reisicumhur ve mareşal Fevzi Çakmak resmi geçide giderlerken

(Diğer resimler beşinci sahifemizedir)

Alman tayyareleri yeniden faaliyete geçti

1 İngiliz muhribine hücum ettiler, 1 vapur,
2 balıkçı gemisi batırdılar, İngiltere üzerinde neticesiz bazı uçuşlar yaptılar

İngilizler amansız bir mukabeleye hazırlanıyorlar

Londra 30 (A.A.) — Bu sabah şimal denizinde, Dogerbank cenubunda karakol vazifesi gören bir İngiliz muhribin iki Alman bombardıman tayyaresinin taaruzuna uğradıkları amirallik tarafından haber verilmektedir. Muhrip hiçbir hasara uğramamış ve insanca hiç zayıt olmamıştır. Düşman tayyarelerinin hasara uğrayıp uğramadıkları malum değildir.

İngiltere üzerinde

Londra 30 (A.A.) — Bir Alman tayyaresi, ilk defa olarak, nefsi İngiltere üzerinde uçmuştur. Bu tayyarenin üzerinde uçuğu şehir şimal garbide kâin ise de ismi söylenmemektedir.

İngiliz tayyareleri tarafından hücumla karşılanan Alman tayyaresi İskoçyaya Berxwichshire şehirlerinden biri üzerine gerilemiştir. Bu şehirde alarm tesisatı bulunmadığından, ahali sokaktan muharebeyi kemali sükûnetle seyretmiştir. Ha-

vanın sisli olmasına rağmen tayyarelerin şekilleri seçiliyor ve atılan silâhların sesleri duyulup ateşleri görülüyordu.

Gerek mütearız, gerekse dafi tayyareleri denize doğru uzaklaşmışlardır. Açıklardan gelen silâh sesleri on dakika sürmüştür.

Londra 30 (A.A.) — Bu sabah Kent sahillerinde düşman tayyarelerinin yaklaştığı haber verilmiş ise de az bir zaman sonra tehlikenin geçtiği bildirilmiştir.

Londra 30 (A.A.) — Bu sabah saat dokuzda iki Alman tayyaresi İngilterenin şimali şarkisinde bir şehrin üzerinden uçmuştur. Derhal hava dafi topları faaliyete geçmiştir.

On dakika sonra civar şehirlerden birinde de tehlike işareti verilmiş ve on dakika sürmüştür. Nihayet yine bu civarda üçüncü bir şehirde de tehlike işareti verilmiş ve bu da bir kaç dakika devam etmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Avusturya, Çekoslovakya Macaristan arasında birlik

Avusturya kraliyet taraftarları bunun teminine çalışıyorlar

Paris 30 (A.A.) — Arşidük Otto ile yakın teması bulunan Avusturya kraliyet taraftarı mahfilleri, «İntransigeant» gazetesine, kraliyet taraftarlarının noktai nazarını bildiren bir not tevdi etmişlerdir.

İntransigeant gazetesinin neşrettiği bu nota göre, Otto'nun ve kraliyetçilerin fikrine, sabık Avusturya - Macaristan imparatorluğunun halefleri bulunan devletlerin sıkı iş birliği ile Tuna havzası meselesi hallolunamaz ve bu memleketlere Berlin ve Moskova karşısında tam bir istiklâl verilemez, Arşidük Otto'nun takib ettiği yol, işte Avrupalının bu mntakasına bir istiklâl

temin eylemek ve bunun için de Avusturyayı Alman boyunduruğundan kurtarmaktır.

Avusturya kraliyet taraftarı mahfilleri, diğer taraftan, Fransız hükümetine ve Vatikana birer muhtıra verilmiş olduğundan haberdar bulunmadıklarını da tasrih etmektedir.

İntransigeant gazetesinin ilâveten bildirdiğine göre, prens Starhemberg, şimdiye kadar Çekoslovakyanın Avusturya ve Macaristan ile iş birliği yapması projesine muhalif bulunan B. Beneş ile Pariste bir görüşmede bulunmuştur. Bu görüşmeler, aynı mevzu üzerinde devam edecektir.

Cumhuriyetimizin yıldönümü münasebetile

Peşte üniversitesinde Turan
cemiyeti bir toplantı
tertipletti

Peşte 30 — Cumhuriyetimizin yıldönümü münasebetile Turan cemiyeti ayın 27 sinde Peşte üniversitesinde bir toplantı tertip etmiş, reis profesör Çollsoki açış nutkunda Türk milletinin harikulâde terakkisini, Atatürkün başardığı fikir hareketlerini hararetle cümlelerle tebarüz ettirmiş, İnönüye ve Türk milletine muvaffakiyetler dilemiştir.

Bunu müteakib doktor Medreski, general Laelanhan, B. Hovard Türk milletinin faziletlerini, Türk Macar milletlerinin menşelerinin birliğini ve iki millet arasındaki kültürel bağı anlatmışlar, hararetle alkışlanmışlardır.

Peşte elçiliğimizde Cümhuriyet bayramı

Peşte 30 — Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü münasebetile Peşte elçimiz sefaret binasında bir resmi kabul tertip etmiş, Macar yüksek mahfil ve vatandaşlarımız bu kabul resminde hazır bulunmuşlardır.

Bükreş elçiliğimizde

Bükreş 30 — Cumhuriyetin yıldönümü münasebetile Bükreş elçisi B. Tanrıöver büyük elçilikte Türk kolonisini, öğleden sonra yabancılara kabul etmiş, resmi kabulde saray erkânı, hükümet âzası, kordiplomatik hazır bulunmuştur.

Dikkatler:

Topkapı sarayının bahçesi

Bir karimimiz yazıyor:

— Topkapı sarayının gece ve gündüz güzelliklerini dünkü yazınızda sena ediyorsunuz. Bir noktaya da dikkati celbediniz: Bahçesi tarla mıdır, arsa mıdır, avlu mıdır; belli değil. Türk üstübanda bahçe neyse burası o hale getirilip bu noktadan keza bir nevi müze olamaz mı?

HABBE ile KUBBE

Yazan: REFİK HALİD
Yarınki nüshamızda okuyunuz

Türk - İngiliz - Fransız paktı ve Balkan antantı

“Yarı resmî Echo de Belgrade: Pakt Balkan antantının sulh politikasının asla bozmamaktadır. Bilâkis bitarafların iş birliğini kuvvetlendirecektir,, diyor

Türk - İngiliz - Fransız paktının imzası üzerine bazı Alman gazeteleri bu paktın Balkan antantına muhalif ve Balkan antantı memleketlerinde, bilhassa Yugoslavyada iyi karşılanmadığını yazmışlardır. Belgrad'da çıkan yarı resmî L'echo de Belgrad gazetesi pakt hakkında yazdığı bir başmakalede bunun tamamen aksi mütalâada bulunuyor. L'Echo de Belgrade anlaşma hakkında uzun izahat verdikten sonra diyor ki:

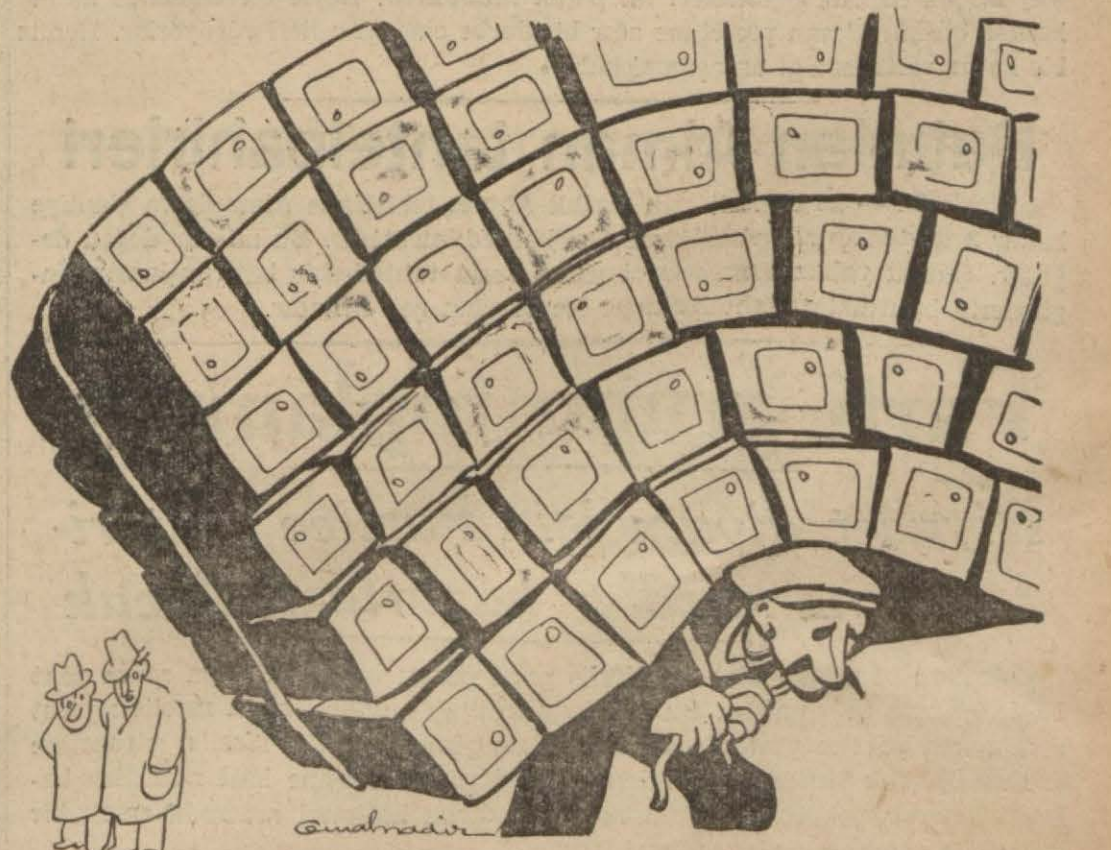
«Hülâsa, Türkiye güç bir partiyi kazanmıştır. Fransa ve İngiltereye karşı, Balkan antantının bitaraflığı ile zıd düşecek ve kendisini büyük bir devlete karşı açıktan açığa vaziyet almağa sevkedecek teahhüdlere girişmemiştir. Paktın imzası hiç şüphesiz Almanyada oldukça sert karşılanmıştır. Çünkü Almanyada, Boğazların kapanmasının geçen harpte kendisine

ne kadar büyük hizmetler ettiğini unutmamıştır. Maamafih Ankara paktı metninde Almanyaya karşı hiçbir tehdid yoktur.

İtalya ve İtalyan matbuatı bazı ihtirazi kayıtlar beyan etmekle beraber İtalya, bütün Akdeniz devletlerinin Boğazlardan serbesçe geçebilmesinde alâkadardır ve Sovyet nüfuzunun Şarkı Akdenize yayılması noktasında herkesten ziyade alâkası vardır.

Türk - İngiliz - Fransız paktı, Balkan antantının sulh politikasını asla bozmamaktadır. Bilâkis bu pakt bitarafların iş birliğini kuvvetlendirecektir. Çünkü Boğazların muhafazası kendisine tevdi edilen Türkiye, yeni muahede ile daha ziyade istiklâl ve metanetle hareket imkânını bulacaktır.»

(Devamı 4 üncü sahifede)

— Bu kadar gaz tenekesini ne yapacak acaba?...
— Kim bilir, belki otobüs yapıp işletecektir;...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Sovyetler şûrası bugün toplanıyor Şûra Ukrayna ve Beyaz Rusyanın ilhakını tasdik edecek

Paris 31 — Sovyetler yüksek şûrası bugün Moskovada Kremlinde toplanacaktır. Alman gazeteleri buna büyük ehemmiyet vermekte, verilecek kararları merakla beklemektedir.

Tahmin edildiğine göre Sovyetler şûrası Ukrayna ve Beyaz Rusyanın ilhakını tasdik edecektir. Başvekil E. Molotof bu münasebetle bir nutuk irad ederek Sovyet Rusyanın harici politikasından bahsedecektir. Alman gazeteleri B. Molotofun Almanya ile Sovyetler arasındaki paktın ittifaka tahvilinden bahsedeceğini ümit ediyorlar.

Herhalde B. Molotofun Sovyetler - Alman dostluğundan bahsedeceği ve harbin mesuliyetini İngiltere ve Fransaya tahmil edileceği, fakat bitaraflık siyasetine devam edileceğini söyleyeceği tahmin ediliyor. Fakat bu bitaraflık City of Flint hâdisesinde olduğu gibi Almanya lehinde olacaktır.

Alman gazeteleri Amerikaya hücum etmeğe başladılar

Amerikanın bitaraflığının inkişaf tarzı dikkatle takib edilmelidir

Paris 31 — Alman gazeteleri Amerika âyanı tarafından ambargonun kaldırılmasına karar verildiğinden bahsetmeğe başlamışlardır. Yarı resmî Correspondence Politique yazdığı bir makalede diyor ki:

«Amerika iki ölçü kullanmaktadır. Bu, gizlenmiyor. City of Flint vapurundaki hareket tarzı buna delildir. Bunun için Amerika bitaraflığının inkişafını dikkatle takib edilmelidir.»

Amerikadaki Alman bankaları

Paris 31 — Newyorktan gelen haberlere göre Amerika hükûmeti Amerika'daki Alman bankalarının faaliyeti hakkında tahkikata başlamıştır. Bazı istisnalar yapılmıştır. Adli takibata başlanması muhtemeldir.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde uçuş yaptılar

Londra 31 — İngiliz tayyareleri dün Almanyanın şimalinde birçok keşif uçuşları yapmışlardır. Almanların şiddetli ateşine rağmen birçok resimler çekilmiştir.

Almanlar taarruz hakkında henüz karar veremediler

Göring İngiltereye havadan hücum edilmesini istiyor bir kısım generaller buna muarız

Londra 31 — Almanların nereden taarruz edecekleri etrafında münakaşalar yapılmaktadır. Yorkshir Post gazetesinin askeri muharriri diyor ki:

«Taarruzun geçen hafta yapılması mukarrerdi. Fakat Göring'in ısrarı üzerine taarruz tehir edildi. Göring ve amiral Reder taarruzu garp cephesinde yapılıp yapılıp havadan İngiltereye şiddetli taarruzlarda bulunulmasını istiyorlar. Ambargonun kaldırılması üzerine İngiltere Amerikadan çok miktarda tayyare alırsa bunun güçleşeceğini bahsediyorlar.

Birçok Alman generalleri bu plâna muhaliftir. Böyle bir teşebbüs akim kahrısa bunun Alman prestijine ağır bir darbe olacağını ileri sürüyorlar. Henüz bir karar verilemediği anlaşılmaktadır.»

Batırılan Alman tahtelbahirleri

Paris 31 — 28 birinciteşrin tarihli Alman tebliğinde Almanların şimdiye kadar 3 tahtelbahir kaybettiklerinden bahsedilmektedir. Bu miktar doğru değildir. Çünkü yalnız Fransızlar bundan fazla tahtelbahir batırmışlardır. İngilizlerin batırdıkları tahtelbahirler ise bundan çok fazladır.

Parti grubu toplanıyor

Riyaset divanı için Partice gösterilecek namzedler kararlaştırılacak

Ankara 31 (Telefonla) — Meclis parti grubu bugün öğleden sonra saat 15 de içtima çağırılmıştır. Bu içtimada intihap müddeti biten meclis riyaset divanı için partice gösterilecek namzedler görüşülecektir. Meclis riyasetine bay Abdülhalik Rendaniyeniden namzed gösterileceğine katı nazarla bakılmakta, reis vekilleri, idare âmirleri ve divan kâtipleri arasında esaslı bir değişiklik yapılmıyacağı sanılmaktadır.

Riyaset divanı intihabatı, altıncı intihap devresinin birinci içtima yılının ilk inikad gününe tesadif eden yarınki çarşamba günü yapılacaktır.

Fırtınanın sebep olduğu kazalar

Karaburun önünde tuz yüklü bir motör yandı

İzmir 30 (Akşam) — Dün saat 14 de Marmarada ansızın çıkan lodos fırtınası yüzünden Kadeş vapuru güçlükle Bozcaadaya tutmuş, sekiz saat süren müthiş fırtınadan sonra yoluna devam ederek bugün dört saat rötarla limanımıza gelmiştir.

Yolcular müthiş tehlike atlattıklarını, fırtına esnasında vapurun dalgalar arasında çalkalandığını ve dümeninin bazan havada döndüğünü söylemektedirler. Marmarada dalgalar arasında bocalayan üç Yunan vapuru gördüklerini de ilâve ediyorlar.

Ayvalık hattından bugün beklenen Saadet vapuru fırtınadan Bozcaadaya iltica ettiği için gelememiştir. Dün gece İzmirden İstanbula hareket eden İnhisar idaresine aid 550 ton tuzu hamil Hasan kaptanın İnsanı Hüda motörü fırtınadan Karaburun iskelesine iltica ettiği sırada çıkan yangın neticesinde sahile yüz metre uzakta batmıştır. İçindekiler kurtulmuşlardır.

Rodos adası civarında fırtınadan bir İtalyan vapurunun battığı burada söylenmektedir.

Gaz yüklü bir yelkenli yandı

İskenderun 30 (A.A.) — Şehrimizden Mersine götürmek üzere 4 bin teneke gaz ve benzin yüklü bulunan büyük bir yelkenlide dün anı bir infilâk olmuş ve yangın çıkmıştır. Yangın birkaç saat sürmüş ve yelkenli batmıştır. Yelkenlide bulunan iki erkek çocuk da kurtarılmıyarak yanmıştır.

Fırtına hafifledi

Lodos fırtınası dün gece 22 den sonra tedricen azalmış, 24 de ise hiç kalmamıştır. Bandırma seferini yapan Trak vapuru, dün gece, tam vaktinde limanımıza gelecek Galata rıhtımına yanaşmıştır.

İçinde cenaze bulunan bir motör

Dalgalara kapılarak Burgaz adasından Kartala sürüklendi

Burgaz adasına bağlı Birinci isimli ve Hasan kaptanın idaresindeki bir motör dün saat 12 de Burgaz adasından Sen Jorj mektebinin baş rahibinin cenazesiyle mektepten 9 rahip ve rahibeyi alarak Büyükdada hareket etmiş, epeyce açıldıkdan sonra motörü birdenbire bozulmuştur. Kaptan yola devam etmek üzere yelken açmağa teşebbüs etmişse de şiddetli fırtınadan yelken parçalandığından motör dalgalara kapılarak Kartal çimento fabrikasına doğru sürüklenmeğe başlamış ve nihayet fabrikanın önünde karaya vurmuştur. Fabrika işçilerinden Cemal, Salâhaddin ve Hüseyin derhal yetişerek motörün içinde baygın bir halde yatan rahip ve rahibelerle mürettebatı dışarı çıkarıp çimento fabrikasında tedavi altına almışlar, Kadıköy Sen Jorj mektebinden gelen bir otomobil de, motördeki cenazeyi Kadıköye nakletmiştir.

Uçuruma yuvarlanan kamyonet

İçindekiler mucize kabilinden kurtuldular

İzmir 30 (Akşam) — Evvelki gün içinde 13 yolcu taşıyan şoför Mehmed idaresindeki kamyonet Muğlaya kırk kilometre uzakta dingili kırılarak bir uçuruma yuvarlanmıştır.

Altı defa takla attıktan sonra bir fundalığa yaslanan kamyonet parçalanmıştır. Yolculardan Dalaman nahiye müdürü Nuri, bir kadın, üçüncü Mustafa baş ve ayaklarından ağır, diğerleri hafif yaralıdır. Mucize kabilinden kurtuldular.

Garp cephesinde tayyareler Alman hatlarının gerisine uzandılar

Alman umumî karargâhı Godesberg'e nakledildi

Paris 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Faaliyetsizlik içinde geçen uzun günlerden sonra bugün tayyareler havalanmıştır. Avcı tayyare fiyotillalarının himayesi altında keşif tayyareleri, Alman hatlarının gerisini tarassut etmişlerdir. Hava geraitinin düzelmesi, Fransız - İngiliz keşif tayyarelerine, bol malûmat toplamak imkânını vermiştir.

Bir çok Alman kıtaatının ateş hattı gerisinde toplandıkları ve Rhin nehrinin sol sahilinde sevkulceyi büyük ehemmiyeti haiz tahşidat yapıldığı şu sırada, bu malûmat, bilhas-sa mühimdir.

Karada, ileri karakollarımızın faaliyeti aynı şekilde devam etmekte ve bu faaliyete, her iki taraf topçusunun müdahalesi ve Fransız ileri karakolları mevkilerine karşı yapılan ufak taarruzlar inzıman etmektedir.

Alman karargâhı

Paris 30 — Alman umumî karargâhı Godesberg'e nakledildiği teyeyüdü ediyor. Geçen sene Hitler - Chamberlain mülakatı burada yapılmıştı.

Fransız tebliği

Paris 30 (A.A.) — «30 ilkteşrin sabah tebliği»: Gece sükûnetle geçmiş tir. Düşmanın bazı baskın hareketlerini taredittik.

İtalyanın politikası

Daily Telegraph gazetesi diyor ki:

«İtalyanın aldığı vaziyet şarkî Akdenizin başlıca iki devleti, Türkiye ve İtalya arasında Balkanların birliği yolunda faal bir teşriki mesaî yapılabileceği ümidini kuvvetlendirmektedir . .»

Londra 30 (A.A.) — «Daily Telegraph» un diplomatik muharriri, İtalya tarafından son senelerde takip edilen siyaseti uzun bir makalede tetkik etmektedir.

Muharrir, Mussolininin itidalcı tavassutunu Hitlerin kabul etmemiş olmasına teessüf eylemekte ve Mussolinini, önüne geçmek için her şeyi yaptığı harbin Akdenize yayılmaması hususundaki kararından dolayı alkışlamaktadır.

Mussolininin son haftalardaki hattı kareketi ise onun gerek bir İtalyan lideri, gerek enternasyonal bir devlet adamı olarak mevkini inkâr kabul etmez bir tarzda yükseltmiştir. Şimdiki harpte aldığı vaziyet Mussolininin iktidar mevkine geleberi muhtelif münasebetlerle gösterdiği kıyasatlı muhakemenin yeni bir delilidir. Bu cihet, Şarkî Akdenizin başlıca iki devleti, İtalya ve Türkiye arasında Balkanların birliği yolunda faal bir teşriki mesaî yapılabileceği ümidini kuvvetlendirmektedir. İngiltere ve Fransa da Balkan antantından ayrı kalmakta ısrar ederse Bulgaristan nezdinde bütün nüfuzlarını kullanacaklardır.

Filhakika İngiltere, Balkan devletlerinin harbe sürüklenmesini istemiyor. Bizzat kendisi Fransanın yanında harbe girdi ise münhasıran Almanyanın cebren bütün Avrupaya hâkim olmasına mani olmak içindir.

Eğer Almanya, şimdi ve sonraları Balkanlara hâkim olmağa teşebbüs ederse İngiltere oralarda da taarruza mukavemet imkânını bulacaktır. Fakat Balkanlılar bitarafıklarını müdafaa hususunda birleşik kaldıkları müddetçe İngiltere onların bu kıyasatını takdir ve dostluğunun sarsılmaz müzaheretini onlara temin edilecektir.

Üç büyük devlet arasında girişilmiş olan şimdiki harbin bu üç devlet arasında neticelenip neticelenmeyeceğini söylemek bir kehanet olur. İngiltere ve Fransa yeni dostlar ve düşmanlar bulabilirler. Fakat şuna emin bulunuyorlar ki, hiçbir Avrupa devlet bitaraflığını müdafaaadan başka bir sebeple bu harbe girmeyecektir.

Rusyanın Balkanlarda gözü olup olmadığını ve ihtilâli cenubu şarkıysa de sırayet ettirecek mahiyette bulunup bulunmadığını istikbal gösterecektir.

Geçen harbin sonunda, sulh muahedeleri galip gelen muharrirler tarafından dikte edilmişti. Bitaraf memleketler bilfil silâhsız bulunduklarından haklarını arayıp temin eylemek imkânını bulamamışlardır. Fakat bu harpte böyle olmayacaktır. Sulhun akdinde bitaraf memleketlerin noktaî nazarı katı bir rol oynayacaktır.

Tramvayla otobüs çarpıştı

Otobüs saatçi dükkânına girdi 4 yaralı var

Dün akşam saat 18,45 de Çarşıkapıda bir otobüse bir tramvay çarpışmış, kaza neticesinde dört kişi yaralanmıştır. Vakanın tafsilâtı şudur:

Edirnekapi Cihangir arasında işleyen şoför Abdullah oğlu Aslanın idaresindeki otobüs Çarşıkapıya geldiği sırada bir Topkapı - Sirkeci tramvay ile anı olarak çarpışmış, bu şiddetli çarpışmada tramvayın ön camla riele sahanlığı parçalanmış, hızını almayan otobüs çarpışmayı müteakib oradaki saatçi dükkânının vitrinlerini aşağı indirerek içine girmiştir.

Kazada vatman Hüseyin, Fatihte oturan İbrahim, Karamürsel mensucat fabrikasından çalışan Feridun, Süleymaniyede oturan bayan Semihâ yaralanmışlar ve derhal imdadı sıhhi otomobille hastaneye kaldırılmışlardır.

Polonyada Alman hâkimiyeti

Sokaklarda yaya kaldırımından yalnız Almanlar yürüyorlarmış

Kopenhag 30 (A.A.) — Berlongoke Tidende gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor:

Polonyada sokaklarda kadın ve erkek bütün Lehliler yaya kaldırımından Almanlara bırakmağa, Alman ordusu veyahud Nazi partisi subaylarını şapka çıkarmak suretile selâmlamağa mecburdurlar.

Mağaza sahipleri, Almanların işini Lehlilerden evvel görmeğe mecburdurlar. Lehlilerin Alman kadınlarına söz söylemeleri yasaktır. Aksi takdirde şiddetli cezalar verilecektir.

Kopenhag 30 (A.A.) — Alman kumandanlığı, Polonyada günlük ihtiyacı geçen eşya satışını yasak etmiş ve bir çok müsadereler yaptırmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İşin zekâtı

Garpte imrendiğim pek çok şeyler vardır. Asfalt caddeler gibi en maddî şeylerden tutunuz da, tiyatro gibi hem maddî hem manevîlerine, konferans gibi müzahasıran manevîlerine kadar. (Konferans dinlemeğe para ile gidenler olur. Bizim memleketin telâkkilerine göre gel de şaşma, imrenme: Hem dinlemek kudretini gösterene, hem de dinlemek tahammülünü göze alana!)

Fakat garpte en fazla imrendiğim şey, bizim en ziyade muhtaç olduğumuz ve pek ihmal ettiğimiz bir hayat tezahürüdür: İngiltere Kraliçesi ve saraydaki bütün kadınlar asker için her gün iki saat yüz yelek örüyorlarmış... En müreffeh sınıfın önyak olarak hayrperverliği memlekette bir itiyad haline getirmesi... İşte bizde bu yoktur, yok gibidir.

Yalnız şu fahri hemşire kaydı işine bakınız. Bundan bilmem kaç gün belki de hafta evvel iki misal zikretmiştim: Adliye Vekili B. Fethi Okyarın kızı bayan Nermin ile Fransız sefresi bayan Massigli Kızılayın aradığı gönüllü hastabakıcılar listesine yazılmışlar.

Düinkü Tan gazetesinde muhterem Akagündüz de aynı isimleri ileri sürüyor. Biri Türk, biri Türk dostu iki bayanın şefkat biriciliğini almasını alkışlıyor.

Acaba o zaman bu zamandır niçin yüzlerce, hattâ binlerce tanınmış aile kadınının ismi zikredilmedi? Bunlar hep müracaat ettiler, İngiltere Kraliçesi ile saray kadınlarının çalışmaları gibi emek veriyorlar da bizim mi burada haberimiz yok? İstanbulda müracaat miktarı nedir? İhtiyaç temin edildi de defterler kapandı mı? Ve asıl mühim mesele: Yazanların hepsi verdikleri sözü tıpatıp tutuyorlar mı? Paralı işe devam edercesine bu fahri vazifeye saatlerini ayırıp teahhüdlerini ifa ediyorlar mı? Yoksa biri davetlisi olduğunu, öbürü baş ağrısına yakalandığını ileri sürerek o gün gelemiyor, öbür hafta hiç mi gelemeyecek?

En mühimmi budur.

Garpte imrendiğim işlerin başında, ora insanların hepsinde bu iş zekâtı fikrinin hasıl olmasında. Mesaisinden bir kısmını kendi mesleği, kendi ailesi, kendi kârı için sarfetmek; bir miktarını da - bir müslümanın sadakatla zekât vermesi kabilinden - hayır maksadlarına sarfeylemek... Bunu hilesiz, hudasız, noksansız, sektesiz yapmak... Başta şefkatın asıl timsali olan münevver kadınların, bütün kadınların, ve nihayet bütün vatandaşların, itiyad halinde hep beraber bu iş zekâtını ödemeleri... (Vâ - Nû)

İzmirde kedilerin parçaladığı bir çocuk cesedi bulundu

İzmir (Akşam) — Namazgâh mahallesinde Alaybey caddesinde bir arsada ana rahminden beş aylık iken düşmüş veya düşürülmüş bir çocuk cesedi bulunmuştur. Pamuklara sarılı vaziyette arsaya terkedilen bu kız çocuğun köpek ve kediler tarafından göğsü parçalanarak ciğer ve kalbinin yendiği anlaşılmıştır. Ceninin kim tarafından düşürüldüğü ve oraya terkedildiği belli değildir. Adliye ve zabıta cemmiyetle tahkikata devam olunmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Lodos fırtınası devam ediyor
Dün Kadıköyüne vapur işleyemedi,
Haydarpaşa seferleri intizamsız yapıldı

Evvelki gün başlayan lodos fırtınası, evvelki gece biraz dinmiş, hava poyraza çevirmişti. Maamafih, bu vaziyet uzun müddet devam etmemiş; dün sabahın itibaren lodos gene hüküm sürmeğe başlamıştır.

Evvelki gece fırtınanın limanımızda yaptığı tahribat bilânçosu şudur: 4 yelkenli, 2 motor, 6 sandal, 2 kotra batmıştır. İnsanca zayıyat yoktur.

Dün, on sekize kadar alınan haberlere nazaran, 24 saatteberi olanca şiddetle devam eden lodos fırtınası, Paşabahçe önünde demirli duran iki mavnayı batırmış, başka her hangi bir hasara sebebiyet vermemiştir.

Köprü - Haydarpaşa seferleri güçlükle ve gayri muntazam bir halde yapılmıştır. Kadıköy seferleri yapılmamıştır.

Adalara ilk vapur, 14.15. ikinci va-

pur da 15.15 de kalkmıştır. Bundan sonra Adalar seferini yapan vapur, 17.30 da Köprüden hareket etmiştir. Köprüden Adalara son vapur 19.15 de kalkmıştır. Vapurlar, Kadıköyüne uğramadan, bazıları da Haydarpaşaya uğrarak Adalara gitmişlerdir. Ada seferleri, gerek azimet, gerekse avdette fevkalâde müşkülât ile yapılmıştır.

Köprü - Kadıköy seferleri yapılamadığı cihetle İstanbulla geçecek olan yolcular, tramvay ile Üsküdar iskelesine giderek buradan Köprüye geçmeği tercih etmektedir. Şirketihayriye, dün, Üsküdar iskelesinde izdihama meydan vermemek için zuhurat postaları ihdas etmiştir. İlk zuhurat postası Üsküdar iskelesine müteveccihen 16 da kalkmıştır. Zuhurat postaları, her yarım saatte bir tahrik edilmiştir. Bu seferler, 22 ye kadar devam etmiştir. Boğaziçi seferleri, intizamını kaybetmemiştir.

Karadenizde fırtına

Alınan haberlere göre, Karadenizde fırtına 24 saatteberi devam etmektedir. Karadenize çıkan küçük yelkenliler, ve Boğaz ağzındaki kayıklar, ve bazı vapurlar, dün, fırtınanın durmasına intizaren Sarıyer ve Büyükdere koylarına sığınmışlardır. Dün 18 e kadar Karadenizde hiç bir kaza haberi alınmamıştır.

Hava raporu

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan aldığımız malûmata göre hava yurdun Karadeniz kıyısı ile Orta Anadolu'nun şark kısımlarında bulutlu ve mevsil yağışlı, diğer muntakalarda bulutlu geçmiştir.

Dün, İstanbulda hava bulutlu geçmiş, rüzgâr cenubu garbinden saniyede 8 ilâ 10 metre süratle esmiştir.

Dün, şehrimizde suhunet en yüksek 19,2, en düşük 15 santigrat idi.

Düinkü açılış resimleri

Fatih ve Kadıköy Maliye şubeleri açıldı

Dün Fatih ve Kadıköy maliye şubelerinin açılış resimleri yapılmıştır. Fatih maliye tahsil şubesinin açılış resmini, Defterdar yapmış, merasimde Fatih kaymakamı maliye mensubları ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Saat 16 da Defterdar, kurdeleyi kesmiş ve uğurlar dilemiştir. Merasimden sonra davetliler hazırlanan büfede ızaz ve ikram edilmişlerdir.

Kadıköy maliye şubesi de aynı merasimle açılmıştır.

Afyon satışı

Yugoslavyadan 10 kişilik bir heyet geldi

Dün şehrimize, Yugoslavyadan 10 kişilik bir afyon heyeti gelmiştir. Heyetin reisi, Türk - Yugoslav afyon bürosu eski müdürü Dr. Mihailović'tir.

Heyet, bugün Ankara'ya giderek hükümetimiz ile bazı temaslarda bulunacaktır. Haber aldığımız göre, Yugoslav heyeti, memleketimizde bulunduğu müddet zarfında son Avrupa vaziyetleri dolayısıyla inkişaf eden müsterek afyon ihracatımız mevzuu etrafında görüşmeler yapacaktır.

İki kaza

Bir otomobil hendeğe yuvarlandı, bir motosiklet parçalandı

Dün Zincirlikuyu yolu üzerinde iki kişinin yaralanması bir otomobilin hendeğe devrilmesi neticelenen ve birbirini takip eden iki kaza olmuştur.

Leon isiminde bir genç, idaresindeki motosikletle Zincirlikuyuya doğru gitmekte iken mukabil cihetten gelmekte olan şoför Bekirin idaresindeki bir kamyonun arka tekerliğine çarparak parçalanmış, bunun neticesi olarak Leon, bir bacağı kırılmış bir halde yolun ortasına serilmiştir. Şoför Bekirin kamyonu yoluna devam edip gitmiş, bu sırada Zincirlikuyuya doğru gitmekte olan taksinin şoförü Osman, yol ortasında yaralıyı çığnemek için birdenbire direksiyon kurmuş, bir anı manevra neticesinde otomobil yol kenarındaki hendeğe yuvarlanmıştır. Otomobile bulunan B. Fahri isimindeki bir şahıs da bu devrilme neticesi yaralanmıştır.

Pollis, işe il koyduktan sonra yaralıları hastaneye kaldırmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

İzmir - İstanbul hava seferleri

İzmir 30 (A.A.) — Devlet hava yolları İzmir - İstanbul hava posta seferlerini nisanda tekrar başlamak üzere tatil edecektir.

Karilerimizin mektubları

Ceza insafı şeklinde verilmeli?

Tanıdığım bir tramvay kondüktörü vardır. Bu adamcağız; komple bir tramvay romorkunda çalıştığı bir akşam, bir balıkçı romorkun arkasına tablasını takmış, kendisi de içeri girmiş, içinde altmış kişi bulunan bir arabada kendi önünü bile göremiyen kondüktör bittabi arkaya asılan bu tablayı görmemiş, balıkçıya bilet kesmiştir. Yolun yarısında bir memur tramvayı durdurmuş, balıkçı tablasını aşağı almış, kondüktör hakkında da takibata girişmiştir.

Sonradan bu kondüktörün on beş gün müddetle işinden yolsuz edildiğini öğrendim! Tramvayda tabii bu gibi miktarların iki buçuk misli adam olduğu bir sırada tramvayın arkasını göremiyen bir kondüktöre bu ceza çok ağır olsa gerek. Gerçi bu ceza infaz edilmiştir. Fakat bu gibi hallerde tecziye cihetine gidilirken mevcut serait de göz önünde tutulursa zaten kutu laymut geçinen tramvay müstahdemleri daha fazla tazip edilmemiş olur fikrindeyim. — R.

Küçük haberler:

★ Beşiktaşta Kılıçlı mahallesinde oturan tramvay kondüktörlerinden Hasan, yediği bir ispanak yemeği ile zehirlenmiş, polis tarafından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Şoför İsmailin idaresindeki Taksim - Yenimahalle otobüsleri dün, Sanyerden gelirken, akümülatörün parlamasıyla yangın çıkmış, şoför mahallile bir kısmı yerleri yandığı halde ateş itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Kadıköyde Mühürdarda bayan Nazlının evinde dün balkonda ateş yakılmakta iken kıvılcım sıçramış, bu suretle çıkan yangınla balkon kısmen yandığı halde itfaiye tarafından söndürülmüştür.

★ Evvelki gece sarhoş olarak sokakta gelip geçenlere sarkıntılık eden Ruza adında biri otuz bir gün hapse, 25 lira ağır para cezası ödemeye mahkûm olmuştur. Sabıka olmadığından cezası tecil edilmiştir.

★ Mezbahadan Yeşilköye et götürmekte olan şoför Mustafanın idaresindeki kamyon, Halkalı caddesinde bir muhacir arabasından kaçmak için manevra yaparken oradaki bir köşkün camcıklı kapısına çarpmış, camlar kâmil kırıldıktan maada, kapının demir parmaklıkları da ezilmiş, bu sırada kamyonunda bulunan amele Yusuf ve Sakıp muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

İki yaralı hastaneye kaldırılmış, şoför vakalanarak ıcap eden kanunî takibata girilmiştir.

Pendik istasyonu açıldı

İstasyon 74 bin liraya mal olmuş güzel bir eserdir

Münakalat Vekâletinin emrile 4 ay evvel temeli atılan yeni Pendik tren istasyonunun açılış resmi, dün 16 da, mahallinde yapılmıştır.

Birinci işletme müdürü B. Abdullah Kunt, Münakalat Vekili namına söylediği kısa bir nutukta yeni Pendik istasyonunun, şehrin bu civar halkına banliyö nihayetinde hükümetin bir hediyesi olarak telâkki edilmesini söylemiş ve 16 yıl zarfında başarılan büyük eserlerden bahsetmiştir. B. Abdullah, kurdeleyi keserek istasyonu davetlilere açmıştır.

Açılış merasiminde, Kartal kaymakamı, jandarma komandanı, Belediye reisi, adliye erkânı, 9 uncu işletme memurini, ve civardan köylerden gelen kalabalık halk hazır bulunmuştur. İstasyon 74 bin liraya mal olmuş güzel bir eserdir.

Siçan Salâhaddin

Sabıkalı yankesici bir buçuk sene hapse mahkûm oldu

Sabıkalı yankesicilerden Siçan Salâhaddin Cumhuriyet bayramı günü Beyazıdda tramvay durak yerinde kalabalık arasına sokularak orada tramvay bekleyen Filibeli Fehminin cebinden para çantasını çalmıştır. Fakat Fehmi bunun farkına vararak derhal polise müracaat etmiş ve biraz sonra Salâhaddin yakalanmıştır.

Dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde Salâhaddinin muhakemesi yapılmış, suçunu tamamen inkâr etmiştir. Fakat mevcut deliller ve şahidlerin ifadeleriyle suç sabit olduğundan Salâhaddinin bir buçuk sene hapse karar verilmiştir.

Salâhaddin mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

★ Hüseyin ve Kurban isimlerinde iki kişi evvelki gece son derece sarhoş bir halde Beyoğlunda dolayışırken polis tarafından yakalanarak mahkemeye verilmişlerdir.

Sadakai fitır

İstanbul müftülüğünden: Yurdumuzun hava müdafaası esbabını temin hususunda pek kıymetli mesaisi görülmekte olan ve aldığı teberrüatı Kızılay ve Çocukları Esirgeme kurumu gibi hayırlı teşekküller ile paylaştan Türk hava kurumuna her vecihle yardımcı bulunmak mühim bir vazifedir. Binaenaleyh bu bapta Diyanet işleri reisliği tarafından verilmiş olan fetva mucibince sadakai fitır ve zekât ile mükellef olanların mezkûr Türk hava kurumuna yardımında ve bu vesile ile de memleketimize hizmette bulunmaları lüzumu sadakai fitırın nev'i ve miktarı beraber ilân olunur.

	En iyi	İyi	Sno
	K. P.	K. P.	K. P.
Buğdaydan	12 20	10 00	9 00
Arpadan	16 30	15 00	0 00
Üzümden	83 20	66 30	50 00
Hurmadan	09 00	133 20	00 00

İSTANBUL HAYATI

Fizyonomi mütehassısı

— Çok enerjik bir adam. Enerjisinin fazlalığı bâzan, hattâ ekseriya, kararları, hareketleri üzerinde büyük tesir yapıyor. Âni kararlar veriyor, suurun altında veya üstünde hareketlerden çekinmiyor.

Dostumun odasında kahvelerimizi içerken bitişik odadan duyulan seslere kulak kabartarak:

— Galiba, içeride siyaset münakaşası yapıyor, Avrupa ricalinden bahsediliyor.

Dedim. Dostum güldü:

— Hayır, büyük kızım mükemmel bir fizyonomi mütehassısıdır. İnsanın çehresine, hattâ fotoğrafına bakarak ahlâkını anlar. Zannedersem karşı komşunun kızını bir delikanlı istemiş de, annesi müstakbel damadın huyunu, suyunu anlamak için fotoğrafını bizim kıza getirmiş. O da tahlil yapıyor.

Bazı gazetelerde de böyle fotoğraf tahlillerine sık sık raslar, merak ederdim. Dostum, alâkâmı farkedince:

— Dur, dedi. Kızımı çağırayım da görüşünüz.

On yedi, on sekiz yaşlarında, sarı saçları permenantlı genç kız, ilk bakışta fizyonomi tahlili gibi sıkıcı işlerle uğraşacağı pek benzemiyordu. Biraz konuştuk. Tahlilleri etrafında epeyce ızahat verdi. Ciddi bir tavırla:

— Arzu ederseniz üzerinizde de bir tahlil yapayım.

Dedi. Reca ettim... Kaşlarını çatı, gözlerini süze süze bir müddet dikkatle yüzüne baktıktan sonra, man-yatize edilmiş bir Medyum dalgınlığıle mırıldanarak anlatmağa başladı:

— O kadar sakın, o kadar soğukkanlı, o derece sabırlı bir sima ki, heyeti umumiyesi tam bir sulhperverlik ifade ediyor.

Acaba, yanlışlıkla gazetede Chamberlain'in resmine mi bakıyor, diye kızcağzın gözlerine dikkat ettim. Dalgın bakışları benim yüzümden dolayıyordu...

Gittikçe kısıklaşan bir sesle devam etti:

— Kanı sıcak, ilk görüşte sempati uyandıran bir çehre. Her işi tatlıya bağlayıp kavgasız, gürültüsüz, sulh yolla halletmenin kolayını bulan bir tip. Hiddetlen, asabiyetten eser yok.

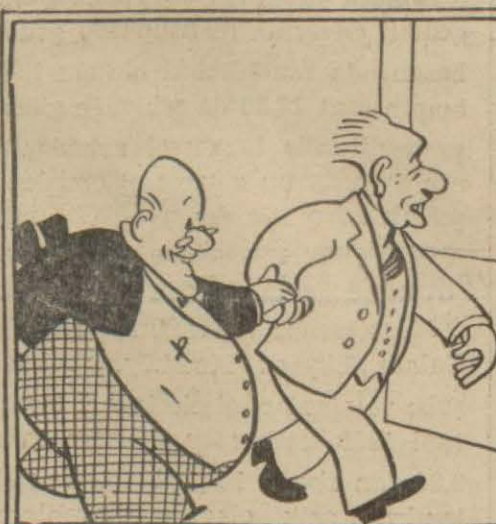
Kızcağzı dinlerken kendimden geçeri gibi oldum. Hemen elim bir defne dalı alıp tayyare ile Avrupaya gideceğime çok müteessif oldum. Meğer, ben ne imişim de haberim yokmuş. Tam mânasile; «O mâhiler ki, derya içredir; deryayı bilmezler...» Kızcağzı dinledikçe âdeta sevinirdim.

Fakat bu sevincim çok sürmedi. Biz tahlil ile meşgulken odaya giren kedi yavrusu birdenbire ayağını tırmalamaz mı... Âni hiddetle ne yaptığımı bilmiyorum. Kedi yavrusunun karşı duvara çarpıldığını farkettim. Fizyonomi mütehassısı genç bayan telaşla yerinden fırlayıp kedi yavrusunu bağına bastı, hiddetle bana bakarak odadan çıktı. Cemal Refik

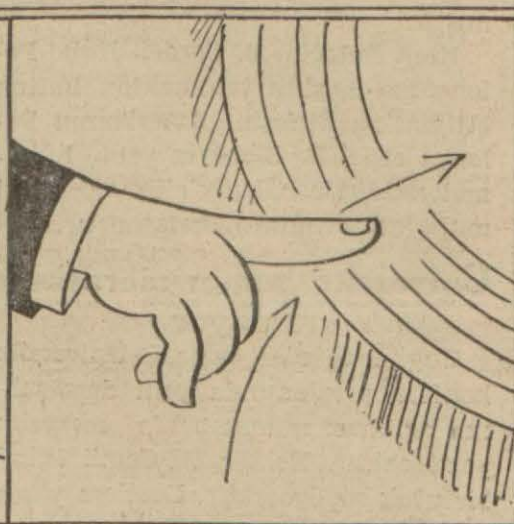
Bir otomobil elektrik direğine çarptı, şoför ağır yaralandı

Şoför Ahmedin idaresindeki otomobil evvelki gece yarısından sonra Taksimden Şişliye giderken yolun kenarındaki elektrik direğine çarpmıştır. Otomobilin ön kısmı parçalanmış, şoför Ahmed başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

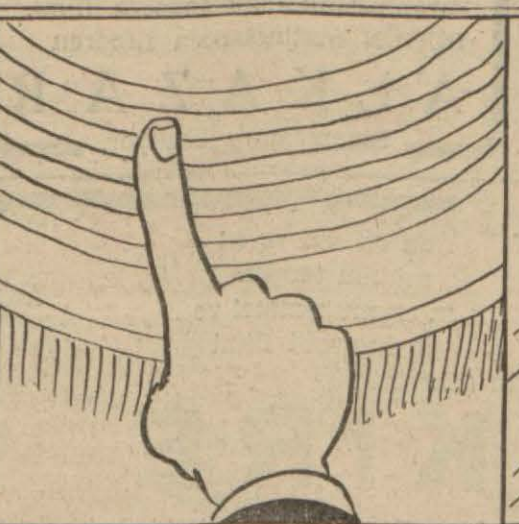
Bay Amca ve stadyom!...

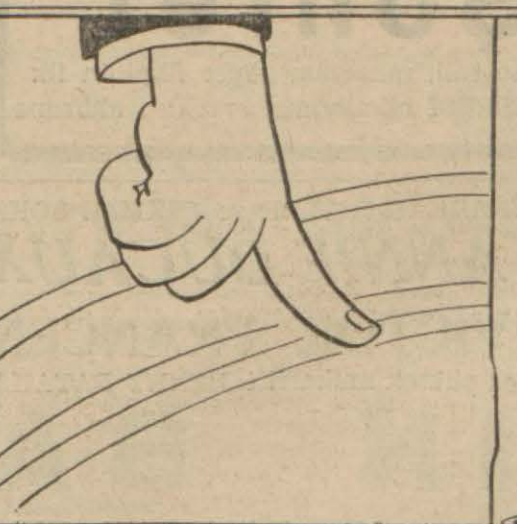
— Dolmabahçe stadyomunun planını görmedinse gel göstereyim bay Amca...

... Bak, şurası antre!...

... Şurası on bin kişinin oturacağı yer!...

... Burası da on üç bin kişinin ayakta duracağı yer!... Nasıl?...

B. A. — Beğenmedim!... Maç davalarının halledileceği yer unutulmuş!...

Galatasaray - Fener maçı yarıda kaldı

Müسابaka 2 - 1 Fenerlilerin lehine devam ederken hakemin kararile tatil edildi

Dünkü maçta Galatasa raylı Cemil'in bir akımı

Cumhuriyet bayramı tatilinden istifade edilerek Galatasaray ile Fenerbahçe kulüpleri arasında tertib edilen kupa maçı dün Taksim stadında altı binden fazla bir seyirci önünde yapıldı. Fakat oyunun nihayetine 25 dakika varken hakem tarafından tatil edildi.

Maçın evvel bütün tahminler Galatasarayın bu kupayı kazanacağı yolunda idi. Çünkü bir gün evvel Galatasaray millî kûme takımlarından Vefayı büyük bir sayı farkla yenmiş buna mukabil Sarılaşçıverdikler Beykozla berabere kalmışlardı. Takımlar sahaya çıktıkları vakit Fenerbahçenîn Fikret, Esad ve Rebliden mahrum olduğu görülünce aleyhe olan bu tahminler daha fazla kuvvet buldu. Takımlar karşılıklı olarak şu şekilde dizildiler:

Fenerbahçe: Cihad - Lebîb, Şevket - Ali Rıza, Zeynel, Hayati - Fikret, Naci, Yaşar, Orhan, Basri.

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Eşfak, Enver, Celâl - Salâhaddin, Gündüz, Cemil, Boduri, Bülend.

Hakem Şazi Teczan.

BİRİNCİ DEVRE

Oyuna tam 15.19 da Galatasarayın merkezden yaptığı seri bir hücumla başladı. Rüzgâr altında olmalarına rağmen Galatasarayın üstüste yaptığı akınlar ilk dakikalarda Fenerlilere bir hayli korku geçirtti. Müdafiler bu akınları durdurmak için büyük müşkülât çekiyorlardı.

GALATASARAYIN GOLÜ

5 inci dakikada yeni bir Galatasaray hücumunda iki müdafilin arasından derin bir pas alan Cemil kaleye kadar sokuldu ve sıkı bir şütle Cihadın müdahalesine imkân bırakmadan topu ağırlara gönderdi. Rüzgârla oynadıkları halde başlangıçta yedikleri gol Fenerlileri biran şaşırttıysa da bu uzun sürmedi ve derhal mukabil akınları geçtiler.

FENERİN BİRİNCİ GOLÜ

Henüz Galatasaray taraftarlarının tezahüratı nihayet bulunmamıştı ki soldan açılan bir Fener hücumunda top anı olarak ortaya geçti ve geriden gelen Yaşar sıkı bir şütle bunu gole tahvil ederek takımını berabere yaptı. Bu sayıdan sonra oyunun heyecanı fazılaşmış. Karşılıklı bir şekilde yapılan akınlar taraftarlar tarafından fazlaile teçil ediliyor ve her iki takım oyuncuları da galibiyeti lehlerine çevirmek için bütün enerjilerini sarfediyorlardı.

FENERİN İKİNCİ GOLÜ

20 nci dakikada müdafilerin ilderde bulunmasından istifade eden Basri sol taraftan anı bir akın yaptı. Ortaladığı topu kale önünde yakalıyan Orhan, Faruğun üstünden asırlarak Yaşara geçirdi. Yaşar da sıkı bir şütle Fenerin ikinci golünü yaptı.

Bu sayı Galatasaraylılar üzerinde bu-

yük bir tesir icra etti. Mukabil akınlarla tekrar Fener kalesini tehdid başladılar. Bu sırada çekilen müteaddid şütlere kaleci Cihad harikulâde kurtarılar yaparak mâni oldu. Ve birinci devre bu vaziyet değişmeden 2-1 Fenerin galebesile bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye her iki takım bazı değişikliklerle çıktılar. Fenerliler hücum hattına Melih'i, Galatasaraylılar Sarafim'i almışlardı. Oyun büyük bir süratle başladı. Rüzgârı da lehine alan Galatasaray muhacimleri bütün kuvvetlerle Fener kalesine yüklenildi. Beş dakika kadar devam eden bu tazyikten sonra Fenerliler tekrar açılmağa ve müteakib akınları başladılar ve müسابaka mütevazın bir şekilde girdi. Yirminci dakikaya kadar karşılıklı akınlarla geçen oyun zaman zaman sertleşmek istidamını gösteriyordu. Bu asabiyetin devam ettiği sırada Ali Rıza Galatasaray solcuğunun arkadan kasden üstüne sıçradı. Hakem sertliğin önüne geçmek için Ali Rızayı dışarı çıkarmak istedi. Uzun münakasalarından sonra Ali Rıza dışarı çıkmak istemedi ve hakem her iki tarafın kaptanlarına kararını bildirerek oyunu tatil etti. Ve maç da bu suretle Fenerbahçe 2-1 galib vaziyette iken yarıda kaldı.

Tekaüdler - Matbuat maçı yapılamadı

Büyük maçtan evvel Galatasaray - Fener tekaüderle Matbuat takımı arasında yapılması leab eden maç Fener - Galatasaray tekaüderlerinin gelmemesi üzerine yapılamamıştır.

İzmirde futbol maçları

İzmir 30 (A.A.) — Bu hafta yapılan futbol maçlarında Ateş-Üçok takımları birer gol yaparak berabere kalmışlardır. İkinci maçı Altay - Demirspora karşı 2-1 kazanmıştır.

940 olimpiyadı nerede yapılacak ?

Newyork 30 (A.A.) — Şimdi Şikago'da bulunan Amerika olimpiyad komitesi reisi Avery Bundage dün verdiği beyanatta Lozandaki beynelmîle olimpiyad komitesinin 1940 oyunlarını Finlândiyada yapılamadığı takdirde Detroitte yapılacağını bildirdiğine dair olan haberlerden malûmatı olmadığını söylemiş ve Amerika komitesinin bu hususta fikri sorulmadığını ve Lozan komitesinin her hangi bir kararından haberi olmadığını ilâve etmiştir.

Türk - İngiliz - Fransız paktı ve Balkan antantı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Türkiye - Yugoslavya ticarî münasebatı

Belgrad 30 (A.A.) — Ticaret ve Endüstri Nazırı muavini Obradoviç, Politika gazetesinde yazdığı bir makalede, Yugoslavyanın odun ve odun maddeleri ihracatını arttırmak suretile Türkiye ile Yugoslavya arasında bugünkü ticaret mübadelelerinin beş misli tezyid olunabileceği mütalâasında bulunmaktadır.

Nazırı muavini, bugün mevcut şartlara nazaran iki memleket münasebetlerinin daha iyi bir tarzda tanzim edilmesinin lüzumlu olduğunu kaydetmektedir.

Bir Bulgar gazetesinin verdiği haber

Sofyada çıkan 28 tarihli Dnevnik gazetesine Belgrad'dan telefonla bildirildiğine göre, Ankarda imzalanan üç taraflı pakttan sonra Akdeniz havzası hakkında Türkiye ile İtalya arasında münasebatın tanzimi ön plâna konmuştur.

Belgrad gazetelerinin iddialarına göre, Türkiye ile İtalya arasında müzakereler başlamıştır. Türkiye elçisi Romada İtalya Hariciye Nazırı kont Ciano ile görüşmüş ve Türk - İngiliz - Fransız paktı hakkında konuşmuştur.

Tahmin edildiğine göre, Türkiye ile İtalya münasebatı en yakın bir zamanda iyileşecektir.

TIYATROLAR

HALK OPERETİ — Bu gece - 21 de KADINLARIN BEĞENDİĞİ

Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosu - Bu gece - Sanatkar Naşid ve arkadaşları - BİN BİR DİREK - Okuyucu Semiha -Hokkabaz Pan-gali - Sinemada iki film - Mayerling faciası

FRANSIZ TIYATROSUNDA - Bu gece - 21 de büyük konser verilecektir. Biletler gişede satılmaktadır.

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadı Tek - Bu gece - Kadıköy Hale Sinemasında - GAİP ARANIYOR. Yarın gece - Bakırköyde NUR BABA

İsmail Dömbüllü - Bu gece - Kadıköy Zafer sinemasında: İKİ YÜZLÜ KADIN

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı

Gece saat 20,30 da

AZRAİL TATİL

YAPIYOR

20 Century Fox Film şirketinin bu mevsim için hazırlanmış en güzel filmi:

Arizona Kaplanı

Baş rollerde: JANE WITHERS - HENRY WILCOXON -

LEO CARRILLO

Baştan aşağı heyecan, sergüzeşt, kahramanlık dolu macera filmi.

BUGÜN matinelere den itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Alman tayyareleri yeniden faaliyete geçti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bir vapur, iki balıkçı gemisi batırıldı

Londra 30 (A.A.) — 8 bin tonluk Malabaur vapuru Atlas denizinde bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılmıştır. Bir mühendis ve yerli dört tayfa ölmüştür. Diğer taraftan Lynx ve Saint Midon Hull isimli balıkçı gemileri Şimal denizinde batırılmıştır. Lynx'in tayfası İskoçyada karaya çıkmış, diğerinin 15 kişiden mürekkep mürettebatı kurtarılmıştır.

Londra 30 (A.A.) — Bugün, dalgalı Norfolk sahilinde bir Alman tayyarecinin cesedini getirmiştir.

Londra 30 (A.A.) — Geçen hafta zarfında batan İngiliz ticaret gemilerinin 21 bin ton olduğu selâhiyetli bir kaynaktan haber verilmektedir. Bu zayıf, Alman ticaret gemileri müsadere edilmek suretile telâfi edilmiş olur. Müsadere edilen gemilerin hamulesi 19 bin tonu bulmaktadır. Tesrinlevvel ziyaa uğrayan ticaret gemileri takriben 65 bin tondur. Eylül zarfındaki ziyat ise, 156 bin ton idi.

Battıkları Alman radyosu tarafından haber verilen Alman denizaltı gemilerinin ziyatı, Londrada istihza ile karşılanmaktadır. Bilhassa şu nokta tebarüz ettiriliyor ki, dün Alman kumandanlığı üç denizaltı gemisinin üstlerine avdet etmediklerini haber verdiği halde, Alman amirallığı da 9 tahtelbahirinin battığını ilân etmekte idi.

İngilizler amansız mukabeleye hazırlanıyorlar

Londra 30 (A.A.) — Reuter ajansının Fransadaki hava kuvvetleri nezdindeki muhabiri yazıyor:

İngiliz tayyarelerinin, Alman tayyarelerinin her taarruzuna karşı yıkıcı bir şiddetle mukabele etmesi için tedbirler alınmıştır. Bu şiddet Alman enerjisinin zayıflıyacağı her noktada iki misli artacaktır. İngiliz tayyareleri Almanyada hedef olarak kıtaat tahşidatını, deniz üstlerini, mühimmat fabrikalarını seçecekler, fakat hareketleri bizzat Almanların hattı hareketine bağlı olacaktır. Feci mu-

kabeleyi davet edip etmemek Almanların elindedir.

Asıl olan yıldırım süratle hareket etmedir. Düşman şu veya bu taktikamette o derece takılmış kalmıştır ki, biz doğrudan doğruya Almanyada darbeyi indirebileceğiz. Bu suretle indirilecek darbenin ihtimamı bir surette hesap ve muvaffakiyetsizlik ihtimali en az olacak şekilde hazırlanması icab edeceği aşîkârdır. Teşkilâtımız en küçük tefarruatına kadar tamamlanmalıdır.

Bugünden tezi yok, darbeyi indirmeye müheyya olan pilot ve tayyareler, hava kuvvetlerimizin mümtaz bir zümresini teşkil etmektedir. Kendilerine emir verildiği zaman, bundan hiç birinin faydasız bir surette feda edilmemesi lâzımdır. Bu emir ne zaman verilecek? Bunun geçen hafta icab ettiğinden daha çabuk olması için hiç bir sebep yoktur. Havada geçen haftalar zarfındaki faaliyetsizliğin sebebi bu mülâhazalar nazarı itibare alınmıca anlaşılabilir.

Düşman hatları üzerindeki keşif uçuşlarına devam etmek ve fakat arzu edilen malûmat elde edilince bunlara nihayet vermek icap eder.

Alman hava kuvvetlerini küçümseyecek değiliz. Fakat İngiliz hava kuvvetleri, tayyare inşaatımızdaki tempoya göre, Almanların faal ve ihtiyat kuvvetlerini süratle ilderi geçmektedir.

Almanların batırdığı gemiler

Londra 30 (A.A.) — Almanlar şimdiye kadar 475 bin tonluk İngiliz ticaret vapuru batırdıklarını iddia ediyorlar. İngilizler buna istihza ile verdikleri cevapta Almanların bu rakamı bulmak için ticaret gemilerine harp gemilerini de ilâve ettiklerini ve bu da kâfi gelmeyeceği için, 1914 de yaptıkları gibi buldukları rakamı iki ile zarbettiklerini bildiriyorlar.

Amerikada yeni bir vergi

Silâh fabrikalarının kârlarından bir kısmı alınacak

Vaşington 30 (A.A.) — Meclis hariciye encümeni azasından ve Texas intihab dairesi demokrat mümessillerinden Luther Jhonson radyo ile yaptığı beyanatta ambargonun kaldırılması hakkındaki kanunu silâh imalâtından mütevellit kârlar üzerine mevzu gayet ağır bir verginin takip edeceğini söyleyerek demiştir ki:

«Ambargonun kalkması ile mühimmat fabrikalarının gayet yüksek temettüller elde etmesinden endişe edenlere haber vereyim ki bu hususta kabul edilecek olan vergi silâh sanayiinin hadden aşırı kâr temin etmesine mâni olacak derecede ağır olacaktır.»

Hatib şunları ilâve etmiştir:

«Bitaraf olmanın bugünkü bitaraf kanunu değiştirilmediği takdirde Amerika da gayet kısa bir zamanda muharebeye sürüklenmiş olacaktır.»

Polonya sefirinin Amerika Hariciye Nazırına bir notası

Washington 30 (A.A.) — Polonya sefiri kont Potocki, Polonya arazisinin Almanyaya tarafından ihkakını gayrimeşru bir hareket telâkki eden ve bu itibarla bu hareketi keenlemeyekün sayan Polonya hükûmetinin bir notasını B. Cordell Hulle tevdi etmiştir.

Kont Potocki, B. Cordell Hulle Polonyanın zaptını tanımaktan imtina ettiğini ve Birleşik Amerikanın Polonya elçisi B. Bible'in yeni hükûmet nezdinde hâlen elçilik vazifesini muhafaza ettiğini hatırlatmıştır.

Üniversite bugün merasimle açılıyor

Bugün öğleden sonra Üniversite konferans salonunda yeni ders yılının açılması münasebetile merasim yapılacaktır. Rektör B. Cemil Bilsel bir utuk söyleyecektir. Derslere yarın başlanacaktır.

Üç gündenberi tatil yapan mekteplerle resmî müesseseler bu sabaktan itibaren açılmışlardır.

Yeni müesseseler

Cumhuriyet bayramında bir çok açılış resmi yapıldı

Cumhuriyet bayramı günü memleketin muhtelif köşelerinde birçok açılış resimleri yapılmıştır. Tokatta 150 bin liraya mal olan su tesisatı, 13 köyde ilkokul binaları açılmıştır. Gaziantep'te mezbaha, şehir fidanlığı, Tirede 250 bin liraya mal olan içme suyu, Bayburtta elektrik santrali, büyük cadde, Halkevi, aygır deposu, 36 eğitmen okulu, Kayseride İsmet İnönü kız enstitüsü, Kızılcahamamda 29 köy mektebi, Zonguldakta yeni gümrük binası, su tesisatı, soğuk hava deposu, Kastamonuda kız enstitüsü, İlse pavyonu, Çocuk Esirgeme kurumu binası, Erzurumda köylerde 13 ilköğretim, Merzifonda su tesisatı, Elâzığda ilkokul, Yozgatta vali konağı, mezbaha, Parti ve Halkevi binaları, muhtelif yerlerde mektepler, Bitliste Halkevi binası ve mezbaha, Karsta elektrik santrali, Kırklareli'de Halkevi binası, Babaeski elektrik santrali, Giresunda Cumhuriyet anıtı, büyük ilkokul, Silirde yeni ilkokul, asri fırın, vali konağı açılmıştır.

Bir kadın üç çocuk birden doğurdu

Gaziantep 30 (A.A.) — Dün burada Cumhuriyet bayramı tesid edildiği esnada Doğumevinde bir kadın, biri erkek ve ikisi kız olmak üzere üç çocuk doğurmuştur. Valimiz erkek çocuğun adını Cumhuriyet koymuştur. Üç yavru ve annesi sıhhattedir.

Şehid tayyarecilerimize çelenk kondu

Ankara 30 (A.A.) — Türkkuşunun gedikli yuvasına mensup 100 gedikli, başlarında muallimleri olduğu halde bugün saat 13,30 da şehitliğe giderek şehit düşmüş tayyareci arkadaşlarının mezarlarını ziyaret etmişler ve çelenk koymuşlardır.

Türkiye İş Bankası A. Ş. den:

Müessesemiz, İstanbul, Beyoğlu, Galata, Beyazıt, Kadıköy, Üsküdar şube ve ajanları gişelerinin 1 teşrinisani 1939 tarihinden itibaren sabah 9,30 dan akşam 16 ya kadar ve müstemirren açık olacağını muhterem müşterilerine bildirir. Cumartesi günleri için gişe saatlerimiz 9,30 - 11,30 olacaktır.

2 Sontesrin önümüzdeki Perşembe Akşamı

SAKARYA Sinemasında

Fransız sinemasının en büyük artisti **Harry Baurun** PRINCESSE NATHALIE PALEY ve 9 büyük yıldızla beraber çevirdiği ve Avrupada 114 sinemada birden gösterilen Sinemacılığın zaferi

Aşk ve Şöhret

Kuvvetli mevzulu, muhteşem mizansenli, muazzam süper filminin ilk iraesî şerefine İLK GALA MÜSAMERESİ biletlerinizi evvelden aldınız

GÜNAHKÂR KIZLAR ve ÇIKMAZ SOKAK

Filimlerinin en Kudretli yıldızı Fransanın en büyük artisti **ANNIE DUCAUX** **VİCTOR FRANCEN**

Avrupanın en yüksek muharriri HENRY BATAILL'in şaheseri

ÇILGIN BAKİRE

İki kadın tarafından sevilen bir erkek... Sevenlerin biri 40 lık bir kadın... Diğeri 17 yaşında bir bakire...

2 büyük Aşk... Büyük bir Dram

Bu fevkalâde Fransız filmi bu Perşembeden itibaren

LÂLE Sinemasında

nun en son ve en mühim temsili in en mükemmel ve en kuvvetli filmi

Bükreşte kralın reisliği altında mühim bir toplantı yapıldı

Türk - Fransız - İngiliz paktının tesirleri ve bitaraf blok teşkili hakkında görüşüldü

Besarabyadaki Alman ticarethaneleri mallarını eski Romanya'ya naklediyorlar

Roma 30 (A.A.) — (Reuter): Bundan birkaç gün evvel istişare için Bükreşe davet edilmiş olan Romanyanın Ankara ve Belgrad büyük elçileri evvelki gece kral Karol'la dört saatlik bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda Başvekil Argetoianu ve Hariciye Nazırı Gafenko da hazır bulunmuşlardır. Müzakereye dün de devam olunmuştur.

Bükreş'in iyi malûmat alan mahfillerinde beyan olunduğuna göre, müzakereler Türk - İngiliz - Fransız paktının Balkan politikası üzerindeki tesiri ve Avrupalıların cenubu şarkisinde bitaraf bir blok teşkili imkânları ve Balkan devletleriyle büyük komşuları arasındaki münasebetler etrafında cereyan etmiştir.

Besarabya hakkında

Bükreş 30 (A.A.) — Romanya gazeteleri, Sovyet kıtaatının gûya Besarabyaya girdiğine dair Kopenhagdan çıkan yalan bir haber hakkında Tass ve Reuter ajansları arasında teati olunan telgrafları neşrediyorlar.

Reuter'in objektif olarak bu malûmatı verdiğini ve Tass'ın da bu haberi infial ile karşıladığını mevzuu bahseden gazeteler, bu infiali, Rusyanın ileride de Romanyanın tamamlığına riayet edeceği suretinde tefsir etmektedir.

Maamafih Alman unsurlarının telâş çıkarmağa çalıştıkları kaydolunmaktadır. Bazı Alman ticarethaneleri Besarabyadaki şubelerine bütün malları eski Romanya topraklarına nakletmek emrini vermişlerdir.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Sahte müfettiş

İngilterenin en büyük tayyare fabrikasında garip bir hadise olmuştur. Fabrikasının müdüriyet odasına tayyare zabiti kıyafetinde gelen bir adam umumi erkânı harbiyeden geldiğini ve zabitanın kendisini 503 numara ile bildiğini söyledikten sonra bir hava korunma tecrübesi yaptırmak istediğini bildirmiştir.

Fabrikanın hava taarruzu başladığını bildiren düdüklere öttürülmüştür. Fabrikanın binlerce amele ve mühendisi işlerini bırakarak sığınaklara dolmuşlardır.

Müfettiş sığınakları da kontrol etmiş ve gaz maskelerini birer birer muayene etmiştir.

Fabrikanın işleri dört beş saat sekteye uğramıştır. Sonunda müfettiş fabrika müstahdemini için hususi üniforma hazırlanacağını haber vermiş ve bazı memurların ölçüsünü almıştır. Müfettiş giderken bir

hava taarruzu olduğu zaman fabrikanın umumi düdüklere evvel hususi telefonla evelden haberdar edileceğini de ilâve etmiştir.

Müfettiş gittikten biraz sonra Hava Nezaretinin umumi müfettişi gelerek fabrikanın mesalsi hakkında malûmat istemiştir. Biraz evvel fabrikanın işleri hava korunma tecrübesi yaptırılmasından dolayı tatil edilmiş olduğunu işiden umumi müfettiş hayret içinde kalmıştır.

Derhal zabıtaya haber verilmiştir. Meğer bunun ötedenberi gösterişi seven Roberts isminde bir serserin marifeti olduğu anlaşılmıştır. Mahkeme serseriyi bu marifetinden dolayı ancak beş İngiliz lirası gibi hafif bir ceza vermekle ıktifa etmiş ve lâkin müdürü gâflerinden dolayı şiddetle takbih eylemiştir.

Bir kadının cesareti

İngilterenin şimalinde Edinburg şehrinde geçen kanala kazaan bir erkek çocuk düşmüştür. İyi yüzmek bilmiyen çocuk kanalın rıhtımı boyunca toplanan yüzlerce seyircinin gözü önünde boğulmağa başlamış kimse cesaret ederek akıntısı şiddetli olan kanalın suları içine atlamak istemiştir.

Bu hali gören ve emzikteki çocuğu bulunan genç bir kadın çocuğunu yanındaki yaşlı bir kadına emanet ederek sekiz kadem irtifandaki kanalın rıhtımından kendisini suya atmıştır.

Genç anne beş on kulaçta son defa çırpınmakta olan çocuğa yetmiş ve yüzerek rıhtıma getirmiştir. Çocuk ile kadın rıhtıma güçbelâ gelmiştir.

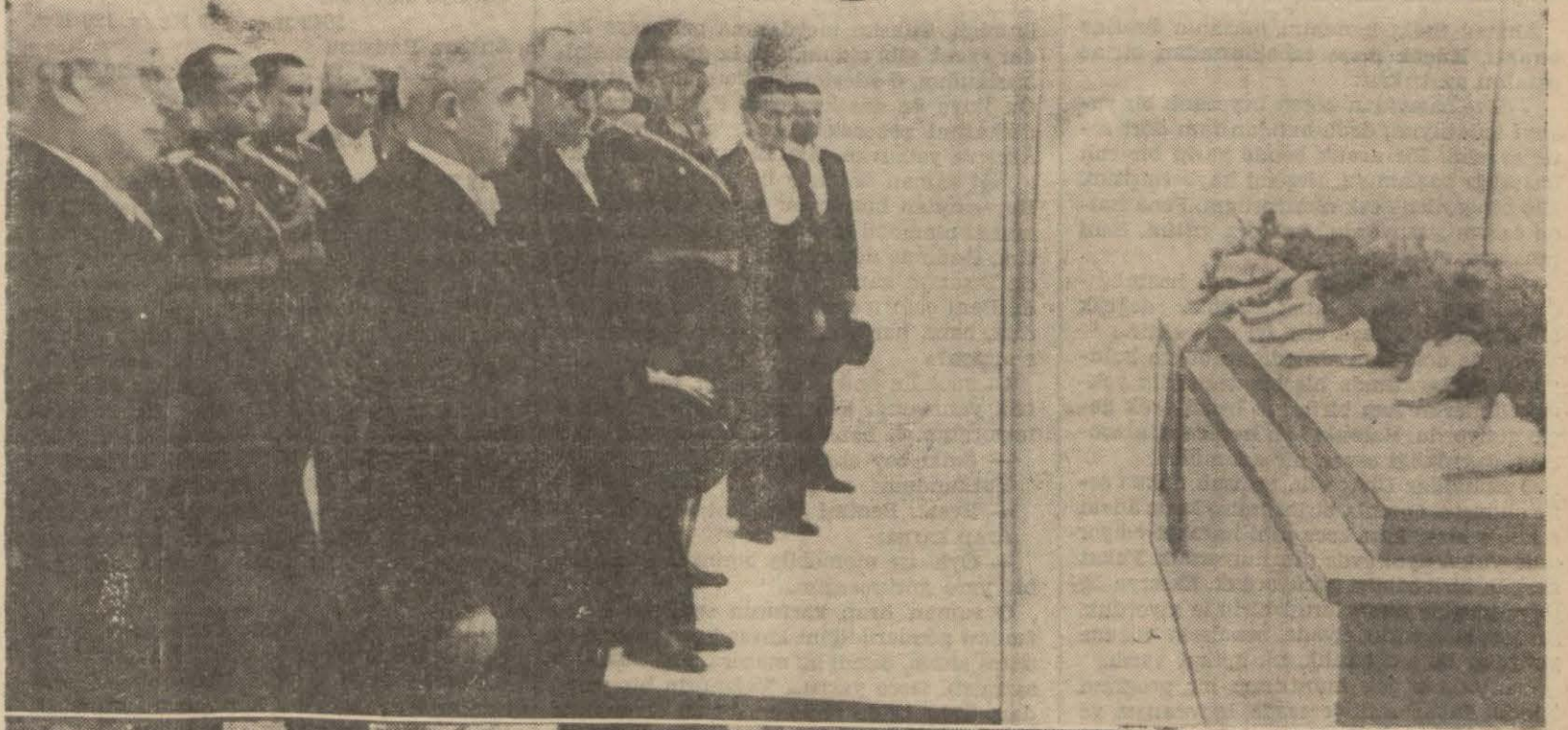
Genç annenin bir hayatı göz önünde ölümünden kurtaracak kadar gösterdiği cesarete hayran olan polis memuru iki İngiliz lirası hediye etmiştir.

İngiliz krallık insaniyet cemiyeti reisi ve kabinde nazır bulunan zat fevkalâde merasimle kadını tebrik ederek büyük bir mükâfat vermiştir. Bu merasime kadın küçük çocuğu ile birlikte iştirak etmiştir.

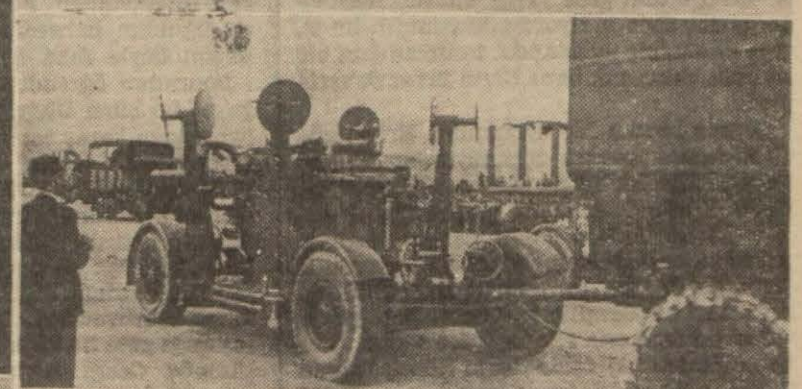
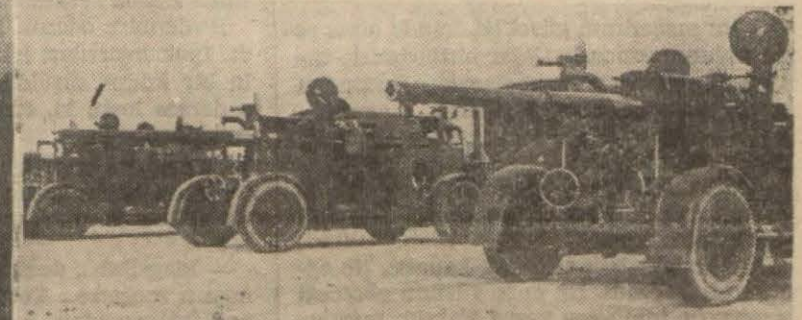
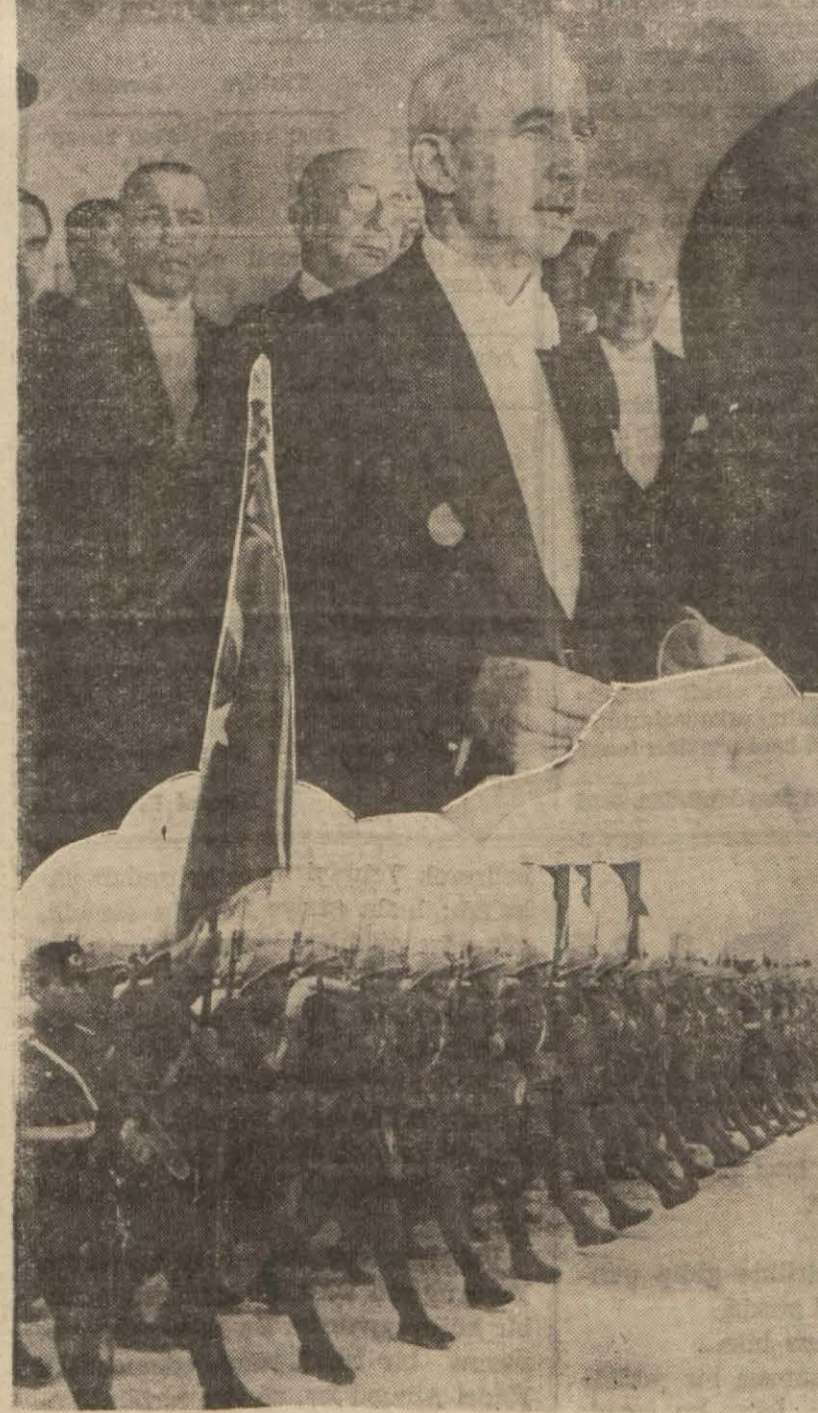

Cumhuriyet bayramı münasebetile evvelki akşam Taksim'de Yeni gazinoda verilen balodan üç intiba: Büyük salonun görünüşü, iki grup

Ankarada millî bayram merasimi

Yukarıda: Reisicünhur İsmet İnönü, Meclis Reisi, Başvekil, Büyük Erkânıharbiye Reisi ile Atatürk'ün kabri önünde, aşağıda: Milli Şef Büyük Millet Meclisine gelirken

Solda: İsmet İnönü millete hitabesini irad ederken ve piyadeler geçerken, sağda: Motörlü toplar, ısıldıklar ve motörlü kıtalar geçerken

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Habsburglar kimlerdir?

Habsburg hanedanı Avusturyayı, Macaristanı ve Çekoslovakıyı birleştirmek için çalışıyorlarmış. Eskiden Benes buna muarızken şimdi taraftar olmuş.

Habsburglar, Avrupada birkaç taht ılgal etmiş bir Alman hanedanıdır. Bunların mevcudiyetleri Avusturyanın tarihle kaynaşmıştır. Habsburgların tarihce en müsbet cedleri «Zengin Gontran» dir. Onuncu asırda Suab senyörü idi.

(Souabe, Thuringe, Bayyera ve İsviçre arasında, eski Cermen imparatorluğuna dahil bir kısımdır.)

Gontran'ın ahfadından Werner isimli bir zat (ki 1096 da vefat etmiştir) İsviç-

rede bulunan bir şatonun adına izafeten Habsbourg kontu ünvanını aldı. Bu hanedan Hohenstanfen'lerin himayesi sayesinde İsviçrede, Alsasta ve Suab'da mühim mikdarda erazi elde ettiler. Mahirane bir izdivaç siyaseti takip ederek erazilerini arttırmak yolunu buldular. On altıncı asırda Almanyanın imparatorları, Bohemyanın, Macaristanın ve İspanyanın kralları oldular. Avrupada ve yeni dünyada hâkim vaziyete geldiler.

Katolik dininin belibaşı şefi idiler. Dünya monarşisi kurmağa çalıştılar. Lâkin Reform, Almanyadaki nüfuzlarını kırdı. Fransa, ideallerinin tahakkukuna mâ-

ni oldu. Nihayet 1792 ile 1860 arasındaki inkılâp hareketi ellerinden Felemengi, İtalyan eyaletlerini ve Prusyayı aldı; Alman konfederasyonundan kendilerini çıkardı.

Habsburglar on altıncı, on yedinci ve on sekizinci asırlarda Türk istilasına mâni olmuşlardır.

En son Avusturya - Macaristan imparatoru birinci Şarî memlekette çıkan ihtilâl yüzünden Avusturya ve Macaristan tahtından 11 - 13 teşrinisani 1918 de feragâta mecbur kalmış ve 1922 de vefat etmiştir.

Y. Ç.

Ahmed Sıdkı kadehini masanın üzerine bıraktı. Küçük meze tabaklarından birine çatalını uzatırken:

— Size başımdan geçen heyecanlı bir vakayı anlatayım, dedi, bundan tam dört sene evvelidi. Bir aralık bende garip bir ruh hastalığı başlamıştı. Neşemli kaybetmişim. Hiç bir şeyden zevk almıyordum. Fena halde canım sıkılıyordu. Doktora gittim. Beni muayene ettikten sonra:

— Evet, dedi, bu bir nevi ruh hastalığıdır. Biraz şöyle seyahat etseniz, değişik muhit, değişik hava size iyi gelecektir...

Ben de doktorun söylediğini doğru buluyordum. Hayatımda hiç bir değişiklik yoktu. Günlerim hep birbirine benziyordu. Gece geçiyordu. Halbuki ben heyecanlı, macerayı, değişikliği seven bir adamım...

O zamanlar Ulviye ile tanışık dokuz sene olmuştu. Onunla birbirimize karşı aşık eskimiş birer karı koca gibi hareket ediyorduk. Vakti aynı evde oturmuyorduk. Fakat hergün birbirimizi görüyorduk. Ekseriya öğle ve akşam yemeklerini birlikte yapıyorduk. Aramızda aşktan ziyade, senelerin vücutta getirdiği bir alışkanlık, bir şefkat vardı.

Günlerimiz çok muntazam bir program içinde, fakat son derecede heyecansız ve yeknesak geçiyordu. Haftada bir gün sinemaya giderdik. On beş günde bir, bir çalgılı lokantada yemek yerdik. Ayda bir de mutlaka tiyatroya gidip bir piyesi seyrederdik.

İşte Ulviye ile geçen günlerimizdeki bütün değişiklik, bütün eğlence bundan ibaretti.

Doktorun söylediği gibi seyahate çıkmazdım. Çünkü buna evvela param yetmezdi. Sonra Ulviyeden ayrılmak da pek kolay değildi. İşte bu sıralarda bana bir kadın musallat oldu. Evde bulunduğum bazı geceler saat tam 12 de telefonu açıyor, benimle uzun uzun konuşuyordu.

Bu gece sohbeti hüsna gidiyordu. Henüz yüzünü tanımadığım bir kadını, tipki romanlarda, hikâyelerde olduğu gibi gece yarısı telefonla konuşmak bana heyecanlı bir zevk veriyordu. Zaten delikanlılık zamanımdanberi gece yarısı bana en esrarengiz, en cazip maceraların geçeceği bir zaman gibi gelir. Hele 18-20 yaşında iken gece yarısı geçen bir maceram olmasını pek isterdim.

Artık gece yarısı telefonlarına o kadar alışmıştım ki. Ulviyenin sinemaya, yahud başka bir yere gitmek istediği zamanlarda:

— Geceleri rahatsız olmuyor musun? Böyle yerlere gündüzleri gidelim. Daha iyi... diyerek onu apartmanına bırakıyor, ben de hemen evime koşuyordum. Gözlerim saatte akreble yelkuvanın tam 12'nin üzerinde birleşmelerini bekliyordum. Saat on ikiyi vururken telefon de çalmağa başlıyordu. Ne bir dakika erken, ne bir dakika geç...

Telefonda yüzünü görmediğim sevgili buluşmak için çok ısrar ediyordum. Fakat o daima bana:

— Bu maceranın güzelliği, içinde biraz esrar bulunmasındır. Eğer birbirimizle tanıştırsak bu esrar kaybolacak... Burakalım bu böylece devam edip gitsin!... diyordu.

Nihayet bir gece o kadar ısrar ettim ki, telefonda kadın:

— Pekli... dedi, yarın gece saat tam 12 de Taksim meydanında bulununuz... Şimdilik Allahımsırladık!

Boyle söylerek telefonu kapattı. Ne esrarengiz kadındı. İlk defa yüzünü göreceği bir erkeğe tam gece yarısı Taksim meydanında randevu veriyordu. Maamafih bu iş, gece yarısı, bir meydan, tanımadığım bir kadını buluşmak bana derin bir zevk veriyordu.

O gece hemen hiç uyumadım. Ertesi günü hep gece yarısını düşünüyordum. Nihayet akşam oldu. Evime geldim. Elbise değiştirmişim. Traş oldum. Lâkin aksilik işte birden bire bardaklardan boşanırcaına yağmur yağmağa başladı. Hem öylesine yağıyordu ki, dinceceği de hiç benzemiyordu. Şimdi ne yapacağım? Sevgiliyle başka bir yerde buluşmak için ona telefon edemedim. Çünkü onun telefon numarasını bilmiyordum. Daima o beni telefonda arıyordu. «Belki yağmuru görünce bana telefon eder...» diye boş yere bekledim. Saat on bir buçuğa geliyordu. Evden çıktım. O gece sanki gök de-

linmişti. Taksim meydanına gelinceye kadar sucuk gibi oldum. Orada da adam akıllı isildim. Gözlerim meydana saate idi. On ikiyi üç dakika vardı. Fakat ortalıkta dikkatimi çekecek kimse göremiyordum. Akreple yelkuvanın tam 12'nin üstünde birleştiği zaman ölümden bir otobol durdu. Heyecandan bunun bir taksi mi, yoksa bir hususi otomobil mi olduğunu farkedemedim. Ölümden duran otomobilin kapısı açıldı. Dışarıya kara bir el, bir Arap eli uzandı. Beni çağırıyordu. İçimden: «Eyyvah, dedim, bana her gece telefon eden sakın bu olmasın?»

Otomobil önüne yaklaştım. İçeride elektrik yanmadığı için kadının yüzünü göremiyordum. O bana sordu:

— Sıdkı bey siz misiniz?

Yutkundum:

— Evet... Benim! Cevabını verdim.

Arap karısı:

— Öyle ise otomobile bininiz... dedi, sizi bir yere götüreceğim...

O zaman Arap karısının sevgili tarafından gönderildiğini kavradım ve derin bir nefes aldım. Şimdi bu macera beni büsbütün sarımsı. Gece yarısı... Yağmurlu bir meydan. Tam 12 de ölümden duran esrarengiz otomobil. Bana doğru uzanan kara bir el. Bütün bunlar bende derin heyecanlar uyandırıyor. Islak elbiselerimle otomobile bindim. Yanımdaki kadın çetrefil bir türkçe ile:

— Fakat, dedi, gittiğimiz yeri, yolları sizin bilmeniz lazım... Müsaade ederseniz gözlerinizi bağlayacağım!

Bizim gece macerası büsbütün esrarengizleşiyordu. Arap karısına:

— Pekli... dedim. O büyük bir mendilli çıkardı. Sıkı sıkı gözlerimi bağladı. Otomobile epeyce gittik. Nereleden geçtiğimizi tahmin bile edemiyordum. Nihayet durdu. Yanımdaki kadın elimden tutarak beni otomobilden indirdi. Yağmurdan kaptırmış, camurlu bir toprak üzerinden yürüyorduk. Bir merdivenlerden çıktık. Bir yere girdik. Birdenbire sıcak bir odaya, yahud bir salona sokulduğumu hissettim. Bir ses:

— Artık gözlerinizi açabilirsiniz. Ocağın kenarına oturunuz. ve biraz bekleyiniz... dedi.

Hemen gözlerimdeki bağa asıldım. Lâkin o kadar sıkı bağlanmıştı ki onu çözünceye kadar akla karaya seçtim. Yüzümdeki bağ çıkardığım zaman etrafıma bakındım. Büyük bir odada idim. Yanımdaki kocaman oakta harıl harıl odunlar yanıyordu. Oda-

da kimse yoktu. Ben gözümdeki bağ çıkarınca kadar Arpa kadını çekilip gitmişti. Islak elbiselerimle ocağın yanımdaki tahata iskemleye oturdum. Kurumağa çalışıyordum. Burası bir eski zaman odası idi. Romanlarda anlatılan şatolardaki esrarengiz odaların aynı idi.

Heyecandan boğulacaktım. Bu ne macera idi!... Acaba sevgili ne zaman gelecekti. Birdenbire odanın kapısı yavaşça aralandı. İpek hisarları içinde odaya uzun boylu bir kadın süzülü. Bulunduğum oda o derece loştu ki, evvel onun yüzünü farkedemedim.

Birdenbire hayretle yerimden fırladım. Bu uzun boylu kadın Ulviyenin ta kendisi idi. O benim aptal aptal baktığımı görünce:

— Maşallah... dedi, bana ne kadar sadıkmışsın meğerse... Tevekkeli ikide bir heyecan ihtiyacından, hayatında değişiklik olmadıgından bahsedip durmuyordun... İşte insanı böyle faka bastırırlar.

Sonradan öğrendim. Ruhumu, tabiatımı gayet iyi bilen Ulviye bana böyle bir oyun oynamaya karar vermiş... Geceleri işe biraz esrarengizlik çesnis vermek için saat tam 12 de telefon eden o imiş. Ulviyenin teyzesinden kendisine miras kalan bir köşkü olduğunu itiraf ediyordu. Eski zaman şatolarını andıran bu köşk ne zamandanberi dayalı döşeli duruyormuş... İçinde de bir beki ile karısı oturuyormuş. İşte Ulviye benimle buluşacağı gece bu köşkten istifade etmeği düşünmüş. Ocağı yaktırmış, etrafı düzeltilmiş... Ulviyenin pek samimi arkadaşlarından birinin Arap hizmetçisi beni uzaktan tanırmış...

O gece yarısı Taksim meydanından beni

Türkiye Radyo Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 K. Q.
TÜRKİYE SAATİLE
SALI 31/10/939

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Rüsen Kam, Cevdet Kozan, Reşat Ezer, Okuyan: Muzaffer İkar, 1- Tatyosun suzinak peşrevi, 2- Udi Cemil - Suzinak şarkı: (Göz ağlar eski eyyamı sefaya), 3- Osman Nihat - Suzinak şarkı: (Ne müşkilim seni sevmek), 4- Sedat Öztoprak - Suzinak şarkı: (Ne çok çektim hasretini), 5- Vecihe: Kanun taksimi, 6- Rahmi bey - Suzinak şarkı: (Bir esiri hasret ettin), 7- Faiz Kapancı - Suzinak şarkı: (Yatağın gülden yapsam), 8- Falz Kapancı - Suzinak şarkı: (Unutma a canım ilkbahar olunca), 8- Suzinak saz semaisi, 13,35 - 14 Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.)

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Cazband - Pl.), 18,55 Konuşma (Ulusal artırma ve ekonomi kurumu tarafından), 19,10 Türk müziği: Çalanlar: Cevdet Çağla, Şerif İçil, Hasan Gür, 1 - Okuyan: Radife Neydik, 1- Hüzzam Peşrevi, 2- Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Sevdalı elâ gözle-rinin), 3- Sel. Pınar - Hüzzam şarkı: (Ümi-dini kırkılirine), 4- Sadettin Kaynak - Kürdilihicazkâr şarkı: (Bir gün yaşadık), 5- Selâhattin Pınar - Kürdilihicazkâr şarkı: (Bir gıll yalan söyledim), 6- Kürdili hicazkâr saz semaisi, 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Hikmet bey - Şevkeza şarkı: (Ben esiri handenim), 2- Nikogos - Şevkeza şarkı: (Geçti karşıma), 3- Hasan Gür: Kanun taksimi, 4- Evci şarkı: (Bir seveble gücümün-sin), 5- Evci türkü: (Atladım bahçene girdim), 19,50 Konuşma (Aile ziraati - tavuk-culuk), 20,05 Türk müziği: Halk musikisine ait Örnekler - Sadi Yaver Ataman, 20,15 Türk müziği: Saz eserleri ve yeni şarkılar, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, İdare eden: Mesut Cemil, 21 Konser takdimi: Halil Bedi Yönetken, 21,15 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Dr. Praetorius), 1- Gluck - Mottl: Balet Sultı, 2- Weber: Preziosa uvertürü, 3- Rimsky - Korsakov: Altın horoz operasından suit, 4- Mallart: Les Dragons de Villars uvertürü, 22 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilat kambyo - nukut borsası (fiat), 22,20 Serbes saat, 22,30 Müzik (Opera Ar-yaları - Pl.), 22,55 Müzik (Cazband - Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

AKŞAM Abone ücretleri			
	Türkiye	Ecebel	
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş	
6 AYLIK	750	1450	
3 AYLIK	400	800	
1 AYLIK	150		
Posta ittihadına dahil olmayan ecebel memleketler: Senelik 3600, altı aylık 1900, üç aylık 1000 kuruştur.			
Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.			
Ramazan 18 - Hızır 179			
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı			
E. 11,41 1,19 6,50 9,39 12,00 1,32			
Va. 4,50 6,28 11,58 14,48 17,07 18,39			
İdarehane: Babıâli civarı Acemusluk sokak No. 13			

alması için Ulviye bu kadını göndermiş. Benim heyecandan hoşlandığımı bildiği için de gözlerimi bağlatmış. İşte bütün heyecanlı gece macerasının iç yüzü...

Hikmet Feridun Es

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 104

Yazan: İskender Fahreddin

Yarışa girenler arasında öyle güzel delikanlılar var ki Can onların ayağının pabucu bile olamaz, kızım!

Diye söyleniyor ve mânalı bakışlarla Abdullahı süzerek:

— Ben, Leylâdan daha güzel bir kızım, diyordu. Bana göz atmak için bir mâni mi var?

— Hayır, dedim ya. Benim sevgili var. Ur dağında Tanrıya yalvarırken, onunla evlenmek istedim. (Can) bey bana: «Eğer buraya iyi maksadla geldinse, Tanrı duanı kabul eder!» dedi. Ben (Can) beyi sevindirmiştim. Tanrı da beni sevindirdi. Bir tas su içerek, bu hale geldim.

Hatice bu sözleri dinlerken, katılcasına güliyordu.

Abdullah hiddetlendi. Bu sırada geçen iki atlı muhafız, bu konuşmanın kesilmesine sebep olmuştu. Hatice muhafızları görünce sokağa saparak gözden kayboldu.

Abdullah gece derdini anlatamamış ve elleri boğrunda ortada kalmıştı.

Leylânın ayla konuşması..

Hatice telaşa saraya döndü. Sokakta rastladığı delikanlı Hatice'nin gözlerini kamaştırmıştı. Hatice, Leylâyâ bu yakışıklı gençten bahsetmek istemedi.

— Abdullahı aradım, bulamadım. Dağda ölmüş diyorlar.

Dedi, Leylâ, bir haftadır gözleri yollarda, (Can) dan haber bekliyordu.

Hatice'nin sözleri Leylâyı tatmin etmemişti.

O gün akşam olunca, Leylâ pencereden bahçeye bakarak içini çekti. Birdenbire gözleri ıslandı:

— (Can) a gönderdiğim mektup acaba eline vardı mı? İçimde ufak bir şüphe bile yok. (Can) mektubumu aldı. Abdullah yurduna döndü sanıyorum. Fakat, Abdullah hediyesini almak için neden meydana çıkmadı? Neden Haticeyi aramadı?

Leylâ başını kaldırdı.. gözlerini yıldızlara çevirdi:

Bu akşam gökte ıslıdayan ay, nurundan bir parça kaybetmiş gibi, ne kadar sönük.. yıldızlar sanki dile gelmiş: «Dünyaya nardan bir adam doğdu. Ay bunun için eskisi gibi ıslıdamıyor.» diye haykırıyorlar. Nardan halkedilen bu adam kimdir? İşte, onun gölgesi. Ah, sen misin, Can? Haydi, bana hakikati söyle.. mektubumu aldın mı? Sana gönderdiğim adam sağ olarak geri döndü mü?

Leylânın kulağına şöyle bir ses ırsıti: «— Beni yeniden ateşe yakan, damarlarımı da kalbim gibi tutuşturan mektubunu aldım. Dünyaya yeniden doğan adam, Abdullahtan başka biri değildir. Tanrı onu (Tılsımlı su) ile gençleştirdi, güzelleştirdi. Yirmi yaşında bir delikanlı yaptı ve sağ olarak yurduna döndü.»

Leylâ sevinçle sordu:

— O halde neden gelmiyor buraya?...

Bu sırada ayın üstünden karabulutlar geçiyordu. Leylânın gözünden Mecnunun hayali birdenbire silindi. Cevap alamadı.

— Demek ki, Abdullah gençleşmiş... Gerçek onun artık ben de görmeyi tanıyamam. Haticeye meseleyi anlatmalıyım. O hâlâ sokaklarda eski Abdullahı arıyor. Böyle yirmi yaşında bir genç Hatice'nin karşısına çıkar da: «Ben Abdullahım!» derse, buna kim inanır?

O güne kadar Âmirler arasındaki kanaat şu idi: Ur dağında (Tılsımlı su) dan içilen çirkinleşip iğrenç bir hale girerler. Bu sudan içerek güzelleşen ve gençleşen bir kimse yoktur.

Hatıftan gelen sesler Leylâyı uyandırmıştı. Mecnun yalan söylemiyordu ya. Madem ki Abdullah yurduna sağ olarak dönmüştü, Leylâ bu adamı ne yapıp yapacak, bulmağa çalışacaktı.

Leylâ, ayla bir zaman konuşur, derdini dökerdi. Fakat, o gece gökten duyduğu ses, Mecnunun sesiydi. Sanki ayın içinden ağzını açmış da Leylânın kulağına bağıyordu gibiydi. Leylâ gece yarısına kadar pencere-

de bekledi. Ay bulutla örtülmüştü.

«Baban seni Ömerden ayırmak istiyor!»

Leylânın annesi gelmeseydi, şeyhin kızı sabaha kadar ayı bekliyecekti. Kapı açıldı. Leylâ başını çevirdi:

— Anne, sen misin?

— Benim, yavrum! Bahçeye çıkmıştım.. seni penderede görünce (Leylâ hâlâ yatmamış.. acaba rahatsız mı?) diyerek odana koştum.

— Rahatsız değilim. anne! Uykum kaçtı da.. gökleri bakıyordum.

— Haydi soyun.. yatağına gir. Yarın sabah kabilemizin gençleri at yarışa yapacaklar. Baban bu yarışa senin de seyretmeni istiyor.

— Ben erkek değilim anne. At yarışlarından bana ne?...

— Baban: «Yarışa birçok biniciler iştirak edecek. Leylâ belki bunlardan birini beğenir..» dedi.

Leylâ birdenbire şaşırdı:

— Ne demek istiyorsun, anne? Binicilerden birini beğenirsem ne olacak?

Şeyhin karısı gülmüşti:

— Baban, Ömerden hoşlanmadığını ve ona ısınmayacağını anladi da. Seni ondan boşatıp başka bir yigitle evlendirmek istiyor.

Leylâ gözlerini açtı:

— Ben hiç kimse ile evlenmek istemem, anne! Ömerden ayrılısam da yalnız yaşamak isterim. Ömer şimdi beni rahatsız etmiyor.

— Demek ki Ömerden memnunsun, öyle mi?

— Başka bir yabancı ile evlenmekten, Ömerin nikâhı altında kalmak benim için daha hayırlıdır. Çünkü o benim (Can) beyi sevdiğimi biliyor. Yeni bir erkek buna tahammül edemez. Ve aramızda kan çıkar. Ya o, ya ben ölürüm. Babamın böyle bir fikri varsa, sen onu tenvir et.. Vaz geçsin bu fikrinden.

— Ben artık babana: «Leylâ hâlâ o budalya sevir!» diyemem. yavrum! Baban çok muztaptır. Senden bir erkek çocuk bekliyordu. Ona bu saadeti tattırmadın. Bunun için seni bir başka erkekle evlendirmeye karar verdi. Ben onu bu kararından gevremem.

— Yarın sabah yapılacak at yarışına kimler gelecek?

— Kabilemizin en maruf binicileri...

Ve Leylânın ihtirasını uyandırmak maksadla yanına sokuldu:

— Onların arasında öyle yakışıklı, öyle güzel delikanlılar var ki.. (Can) onların ayağının pabucu bile olamaz, kızım! Sen öyle dağlarda yaşayan bir serseveri değil, böyle cesur, yakışıklı ve kendi soyundan doğmuş delikanlılara layıksın!

— Beni Ömere verirken de aynı sözleri söylemiştin, anne! Fakat ben, onu da sevmeydim.

— Ömer, biraz yaş ilerlemiş, çirkin bir erkektir. Onu baban, günün birinde yerine geçeri diye seçmişti. Mademki ona ısınmadın.. ısınabileceğin, seveceğin bir delikanlı ile evlenmede bir mahzur görmüyor. Yarın, seçeceğin herhangi bir koşucu ile evlenebileceksin!

Leylâ yatağına girerek başını ellerinin arasına aldı.. ağlamağa başladı:

— Bana yarın kadar müsaade et, anne! Düşüneyim. Yarın son kararımı sana söyleyirim. Fakat, şimdiden söyleyeyim ki, ben ancak, başkasına varmamak şartıyla Ömerden ayrılabilirim. Eğer babam beni bir başka erkeğe verecekse, Ömerden katliyen ayrılmak istemem. Çünkü benim nazımı Ömerden başka bir erkek çekemez. Ve babam emin olsun ki, kendi yerine -kabilemiz arasında- en çok layık olan da odur. Onu da rühtürsünz, babamın saltanatı çabuk yıkılır ve kabile üzerindeki nüfuzu kırılır.

(Arkası var)

Tefrika No. 114

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

— Bu ne acele iki gözümlü... - diyor. - Nereye? Bu saatte ne iş olur ki?... Hangi meftunun seni cebzediyor?... Oturun Allahınızı severseniz...

Cambaz kız:

— «İmkânı yok!» dedim ya... - diye tekrarladi. - Beni dışarıda bekliyorlar... Seni de bekliyorlar; Süzi!

— Allah Allah... Kimmiş?

— Eski bir dostumuz... Görmekten ne kadar memnun kalacaksın...

Kız hatıralarını yoklayarak:

— Eski bir dost mu?

— Evet... Rosso... Klârinetçi!

Bu ismi işitir işitmez, dansöz, sandalyesinden fırladı. Bir sevinç feryadı koparttı.

Lâkin Vehbi, metresinin ileri atılmasına mâni oldu.

— Kimmiş bu Rosso böyle?

— Fakir, bedbaht bir artist... Vak-tile bizi himaye ederdi.

— Girsin içeriye... Gelsin masamıza!

Renza:

— Cesaret edemez... - diye bu tek-life katiyetle karşı durdu.

— Niçin?

— Çünkü üstü başı pek fena... İzzetnefis sahibidir.

Bilâl:

— Haydi, hep birlikte gidip getirelim! - fikrini ileri sürdü.

Süzi dışarı çıkmıştı bile...

Öbürleri de, intizamsız bir şekilde peşi sıra yürüdüler. İşte bu aralık muhtelif sahneler cereyan etti:

Evvelâ, yoldan geçenler ve camkandan dışarı bakanlar, iki sık hemşire artistin gayet acalı kılıklı bir herifle yani Rosso ile sarmaş dolaş kucağaştığını; bu zayıf, verem benizli ve uzun saçlı adamla şapır şupur öpüşüğünü hayretle gördüler.

Sonra, Rosso, hemşiresinin kulağına bir şey fısıldadı. Bunlar da, otomobilin içine atıldılar. Onlar içeri giredursun, musikişinas, şoförün yanına bindi.

Vehbi, bu manasız hareketten hiddetlendi: Metresini almak için, elini otomobilin kapısına götürdü. Hakkatte olduğundan pek daha iri yarı görünen biri, otomobilin kapısında

bellirerek Vehbiyi uzun kolundan yakaladı; hızla geriye itti. Bu esnada, göz göze geldiler. Vehbi, geriye doğru sendeleyip Bilâl'e çarptı ikisi birden arkada duran bir işportaya çarptılar.

Necilenin kocası hayretinden sıyrılmak imkânını bulmamıştı ki «Mec-hul adam», otomobilin kapısını kapadı. Araba, bütün hızla hareket etti.

Vehbi, ne yapacağını bilemiyordu. Yumruğunu sıkı, dudaklarını ısırdu, bir küfür savurdu. Bu hareketin manasını bir türlü izah edememişti. Kadri Ahmed ise, cürüm şerikini kolundan tutarak bir köşeye çekti.

— Ah azizim ah!

— Ne var?

— Söyledim size: Şu kıza el sürmeyin diye.

— Cemil İstanbul'a mı geldi?

— Korkarım ki evet.

— Bu adam o muydu?

— İhtimal.

Necilenin kocası, hiddetinden çıldırma derecelerine gelerek:

— Görüşürüz! - dedi.

Doktor:

— Öyle sanırım ki maalesef çok çabuk görüşeceğiz!

İki kız kardeşin kaçırılması öyle süratli olmuştu ki, Süzi ile Renza,

düşünmek imkânını bile bulamadılar.

Vehbi ile arkadaşlarının ayrıldığı, sırada, dansöz, hemşiresinin arzusu-na inkiyad etmişti. Musikişinası görmek onun için fevkalâde bir sevinç vesilesi teşkil etmişti. Rosso, onun nazarında ne hatıraları, ne acı hatıraları temsil ediyordu! Fena günlerde bu adam kendisine ne kadar müzahir olmuştu. Beraber aç kalmışlardı. Rosso, eline geçen ekmeğin dilimini kendilerine vermişti. Bir kere de aldığı bahşışları biriktirmiş, iki kız kardeşe elbise hediye etmişti.

Bütün bu hatıralar, şimdi Süzinin gözlerini yaşıyordu.

Rosso!

1

Lira ile bir kıravat alabilirsiniz!
Lira ile sinemaya gidebilirsiniz!
Lira ile taksiye binebilirsiniz!...

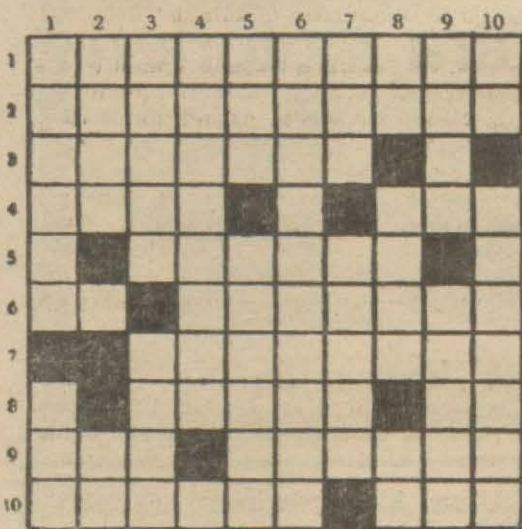
Fakat 1 lira ile

"MİLLÎ PIYANGO,, dan

Alacağınız bir onda bir bilet size:

8000**10000****15000**

Liralık ikramiyeleri kazandırabilir

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Çok mahir gemicilere deniyor.
- 2 — Sonuna «M» gelirse merakını anlatma demektir.
- 3 — Hahsiyetle.
- 4 — Yüz sene - İşaretle anlatma.
- 5 — Bir erkek ismi.
- 6 — Genişlik - Uçak.
- 7 — Selâm verir.
- 8 — Birdenbire - Nota.
- 9 — Ud çalan - Çıplak kafalı.
- 10 — Kayığı rüzgârla yürüten bez - Ter-
si telkidir.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Çılgın - Tabiat.
- 2 — Garbi Anadolu'da tarihi bir harabe -
Dedenin başı.
- 3 — Duvara yapılan resim - Dilenci.
- 4 — Berayi maslahat.
- 5 — Altın - Ana.
- 6 — Adana havallısından.
- 7 — Sonuna «N» gelirse ümid eden olur -
Meylettirmez.
- 8 — Nota - Sonuna «E» gelirse uzatma
olur - Sıfat edatı.
- 9 — Tiyatro faciası - Ters tokattır.
- 10 — Başına «D» gelirse tazarru olur -
Dünyanın beş kıtasından biri.

Geçen bulmacamızın hali

Soldan sağa:

- 1 — İzabe, Maşa, 2 — Balıkyağı, 3 — Rib-
ka, Tak, 4 — İratlar, La, 5 — Yi, Arıt, 6 —
İs, Rie, 7 — Matmazel, 8 — İradesiz, 9 —
Örekelerim, 10 — Ren, İfade.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — İbrişim, Ör, 2 — Zair, Saire, 3 — Al-
bay, Tren, 4 — Bikturmak, 5 — Ekâl İade,
6 — Ezeli, 7 — Matra, Esef, 8 — Aga, Relira,
9 — Şıklık, Zid, 10 — Latin, Me.

Çocuk anaları**Babaları!**

«Yavruma ne hediye vereceğim..» diye
artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle
seçebileceğiniz güzel hediyeler

**Çocuklara Coğrafya
kuraatleri**Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş**Tarih Öğreniyorum**Yazan: Ahmet Refik
30 kuruş

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilât kuponu

Bu kuponu kesip sipariş mektubunuz-
la gönderirseniz kitap flatlerinden
yüzde 20 tenzilâta hak kazanırsınız.
Sipariş bedelini o suretle hesap ederek
gönderiniz!

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Parasız Diş bakımı

Cumartesi, salı günleri S. 13 den 15 e
kadar diş çıkarmak ve teşhis tüküraya
meccanendir. Diş röntgen filminden de
yarı ücret alınır.
Ankara caddesi: Semihlülfi apart-
man No. 149 Diş tabibi: Cevdet Germeyen

DETA

DEMİR ve TAHTA FABRİKALARI T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik caddesi Arda apartmanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassıstır. Bilûmum
döküm, demir ve tahta işleri yapılır.

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**
Hakkı Katran pastilleri de vardır

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 34000.— lira olan 20 adet Pulzometre tağdiye kazanı 7/12/1939
perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın
alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (2550) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği
vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri
lazımdır.

Şartnameler (170) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8644)

Muhammen bedeli 5130 lira olan 5000 metre 140 santimetre eninde iyi cins Patiska
ile 10000 metre 88 - 90 santimetre eninde kalın Amerikan bezli 3/11/1939 cuma günü
saat 15 on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf
usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 384 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat, kanun tayin
ettği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar ko-
misyo reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonunda parasız olarak dağıtılmaktadır. (8556)

İstanbul Arkeoloji müzeleri arttırma ve
eksiltme komisyonu riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Mikdarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat mikdarı	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Sömikak	Birinci nevi	50 ton	1200 00	90 00	Eksiltme 2/11/939 tarihinde saat 15 de yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

İstanbul Arkeoloji müzelerinin sömikak ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İstekli-
lerin şartnameyi görmek üzere her gün arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne eksilt-
meye girecek olanların da münakasa günü ticaret odasından aldıkları vesika ve mu-
vakkat teminat makbuzlarıyla yüksek mektepler muhasebeciliğinde toplanan arkeoloji
müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. (8513)

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

İtfale ekipleri için alınacak 105 adet tulumba kapalı zarf eksiltmesine konulmuş-
tur. İthal 2/11/939 perşembe günü saat 15 de İstanbul Belediye Daimi encümeninde ya-
pılacaktır. Muhammen bedeli 30870 lira ve ilk teminat 2315 lira 25 kuruştur. Şartname
zabit ve muamelât müdürlüğü kalmında görülebilir. Talpiplerin ilk teminat makbuz veya
mektupları ile 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü
saat 14 de kadar İstanbul belediyesi daimi encümenine vermeleri. (8465)

Devlet limanları İşletme umum müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için yirmi kalem muhtelif boya levazımı ve zehirli boya kapalı zarf usu-
lile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 7536 lira 50 kuruş ve muvakkat te-
minatı 565 lira 24 kuruştur.

İhalesi 15/11/939 tarihine raslayan çarşamba günü saat on beşte Galata rıhtımında
umum müdürlük binasında toplanacak olan satınalma komisyonunda yapılacaktır.
Şartname ve teferuatı her gün levazım müdürlüğünde görülebilir. (8982)

Türkkuşu genel direktörlüğünden:

15/11/939 tarihine rastlayan çarşamba günü muhtelif saatlerde ihalelerinin icra edi-
leceği, Ulus gazetesinin 28 Eylül 939 ve 2, 10, 16 İktisadın 939 tarihlerinde intişar
eden nüshalarla ilân edilen:

Muhammen bedeli 14450 lira olan	6900 m2 Kontrplâk'ın
» 11000 » »	3000 m2 Kontrplâk'ın
» 9500 » »	21 m3 Amerikan çam kalas'ın
» 7000 » »	6000 m2 keten bez ile muhtelif genişlikte 18000
	Metre gerit'in
» 4800 » »	3000 beyaz, 1000 kilo yeşil, «Emaile»in.
» 1800 » »	1500 kilo Aseton un

Ankara gümrüğünde teslim şartlı ihaleleri 17/11/939 cuma günü saat 9, 10, 11, 14,
15 ve 16 ya tehir edilmiştir.

İsteyenlerin muvakkat teminat ve lüzumlu vesikalarla birlikte muayyen gün ve
saatlerde Türkkuşu Genel Direktörlüğü satın alma komisyonuna gelmeleri. «8689»

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: BerlinTürkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)Deposu: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâta

Çocuğunuza Dadi**Bulmak için**«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂN LARI
En süratlı ve en ucuz vastadır.

1. GENÇLİK
2. GÜZELLİK
3. SİHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu
meziyetlerin hepsini size**KREM PERTEV**

temin edebilir.

- 1 — KREM PERTEV: Bir tuvalet müstah-
zandır. İnce bir itina ve yapılandırma
hususiyet itibarıyla yüzdeki çizgi ve
buruşuklukların teşekkülüne mâni
olur. Deriyi genç ve gergin tutar.
- 2 — KREM PERTEV: Bir güzellik vasıta-
sıdır. Genişlemiş mesamati sıkıştırı-
rarak cilddeki pürütük ve kabarcıkları
giderir. Çil ve lekeleri izale eder.
Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.
- 3 — KREM PERTEV: Bir cild devasıdır.
Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir
Sivilce ve siyah noktaların teşahhü-
ne mâni olur. Cild adalesini besliye-
rek kuvvetlendirir.

Kuru cildler için
yağlı, ve yağlı cild-
ler için yağsız hu-
susî tüp ve vazo-
ları vardır.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İlacında günde 3 kaşe alınabilir.

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira MükâfatKura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs,
26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteğrin**İKRAMİYELER**

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435	—	32,000

**T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız
para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda
talihinizi de denemiş olursunuz.**

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye Vekâletine 11 nci dereceden mevcut münhal memuriyetlere talimatname-
sine tevfiakan müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 27 teğrisani 1939 pazartesi günü saat 10 da Hariciye Vekâletin-
de yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, talpiplerin memurin kanununun 4 ncü maddesindeki kılavuz
başka aşağıdaki yazılı evsafı da haiz olmaları lazımdır.

Hukuk, Mülkiye, Ulumu şiyasiye, İktisadiye ve İhtimaliye ve fakülte derecesinde Yü-
sek Ticaret mektepleri veya Hariciye mesleği ile alakası bulunan mümsail yüksek mek-
teplerden birinden mezun olmak.

Müsabaka imtihanı şöyledir:
1 — Hukuku medeniye, Hukuku düvel, Hukuku hususiye düvel, İktisad, Maliye ve
tarihi siyasi «1815 den zamanımıza kadar» hakkında tahriri ve şifahi sualler.

2 — Türkçe ve Fransızcadan tahrir ve terceme.

3 — Müsabaka üssü mizanı doldurmak şartlı en fazla numara alanlar kazanmış ola-
caklardır.

Müsavat halinde Fransızcadan maada bir ecnebi lisanına vukuf sebebi rüchandır.

Talpiplerin mektep şahadetnâmeleri, askerlik vesikaları, hüsnühâl ve sihat şahadet-
nâmeleri ile hüviyet cüzdanları veya suretlerini istida ile 25 teğrisani 1939 akşamına ka-
dar Vekâlet Sicil ve Memurin dairesi umum müdürlüğüne tevdi eylemeleri ve 27 Teğrisi-
sani 1939 pazartesi günü Ankara'da Vekâlette hazır bulunmaları ilân oluunr. (5523) (8896)

Ziraat Vekâletinden**Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak**

Ziraat Kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulü 30 adet- mibzer, 15 adet 6 Diskli
15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.

1 — Mibzerin beherine 875, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun behe-
rine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 — İhale 14 birincikanun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında mü-
teşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 875, 15 adet 6 Diskli
pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler ziraat kombinalar müdürlüğünden
parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Birincikanun perşembe saat 14 e kadar komis-
yona vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonunda
hazır bulunmaları. «7906»

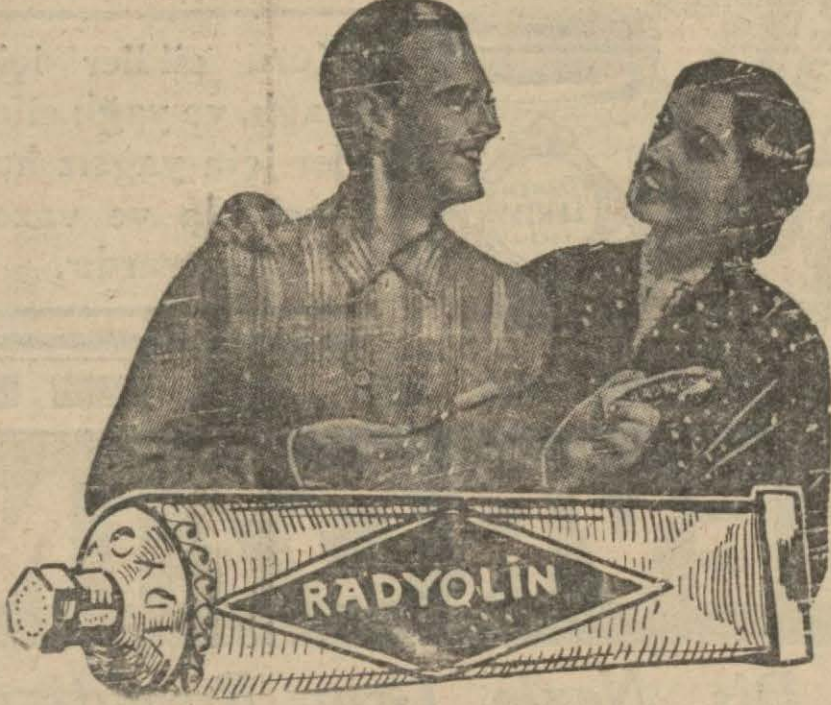
Hasan meyva özü

İnkıbazı defeder, iştahsızlık, hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaze karşı faydası vardır. Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir.

Şişe 30 iki misli 50 dört misli 80 kr. HASAN ismine ve markasına dikkat

HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ: BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında

İkisi de birbirine Hayran

Güzelliklerinin aynası olan parlak dişlerinde birbirine karşı besledikleri sevgiyi görüyorlar. Onların bahtiyarlığını ve saadetlerini

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman kullandıkları

RADYOLIN

Yarattı. Çünkü RADYOLIN sadece dişleri temizlemekle kalmaz, diş etlerini ve dişleri kuvvetlendirir, ağıza giren mikropu öldürür. Böylece bütün vücudun sıhhatini temin eder.

YENİ PUDRA RENKLERİ

önünde

KADINLARIN HAYRETİ

Sihramiz kolorimetrik bir makina vasıtasile istihzar edilmektedir

Pudraya tam tenimize en uygun rengi veren Kolori metrik yeni bir makine icad edilmiştir.

Bu makine sayesinde şimdiye kadar görülmemiş emsalsiz bir güzellikte yeni pudra renkleri icad etmektedir. Bu yeni pudra «su geçmez» cinsindendir ve yağmurlu ve rüzgârlı bir havada bile sabit durur. Burnunun

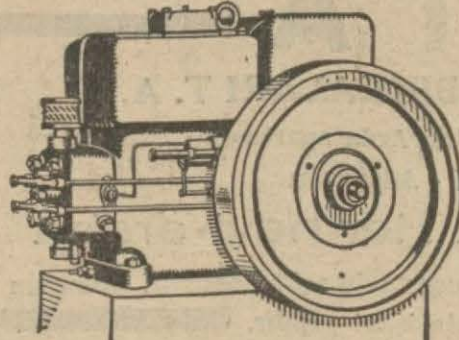
TENİN GÜZELLİĞİNİ İKİ MİSLİ ARTTIRIR

parlamasına mâni olur. En sıcak bir salonda dans ederken bile teninizin tazeliğini ve sevimliliğini muhafaza eder. Hemen bu günden bu yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve her gün biraz daha genç görününüz.

Marelli

Aspiratör, motor, dinamo, santrifüj tulumbar, siren düdüklüleri, transformatörler ve sair malzemesi

Dizel Deniz ve Kara Motörleri

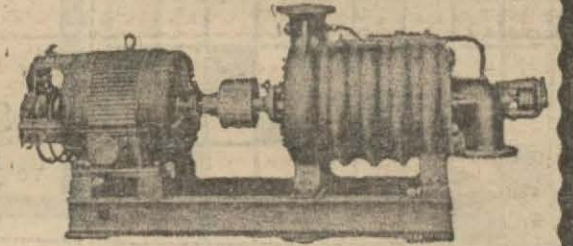

Eski fiatlarda bir değişiklik yapılmadan satılmaktadır.

En müsaid fiat ve şartlarla asgarî teslim müddetleriyle siparişler kabul olunur.

TÜRKİYE VEKİLİ:

OSMAN TAŞCIOĞLU: Galata, Karaköy Palas karşısında No. 84

Büyük şöretler, arkasından koşulmakla ele geçirilmez...

HERKESTEN İYİSİNİ VAPIN!

Şöhret, sizi takip edecektir...

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri: İstanbul, Karaköy, Beyoğlu

KANZUK

Yeni - DERİ MERHEMİ

Alelûmum cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, egzema ve ustura yaralarında muannid ve kapamayan yaralarda faidelidir. Yeni - deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Türkiye DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI

Müessesesi müdürlüğünden:

Fabrikamızın istihsalâtından

Pikdemir
Kok
Ham katran
Yol katranı
Zift

Kreozot yağı
Benzol
İnce ve Orta nafta
Ham naftalin
Kok Tozu

Satışa çıkarılmıştır.

DÖKÜMCÜ ALINACAK DEMİR ve TAHTA FABRİKALARI

Türk Anonim şirketinden

Adapazarında bulunan Fabrikamız dökümhaneleri için on adet döküm-cüye ihtiyaç vardır. İstekillerin sarıh tercümei hal ve bir k'ta fotoğrafla (DETA - ADAPAZARI) adresine tahriren müracaatları.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cildir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Fevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» 1 mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanelerine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan İretidir.

Merkezi idare: MİLANO İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afilyasyonlar İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ Galata Voyvoda caddesi Karaköy palas (Tel. 44841 2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler: İstanbulda: Alalemcayan hanında Telef. 22900 3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Sahibi: Necmeddin Sadak Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade Akşam Matbaası

ŞEKER HASTALIĞI OLANLARLA FAZLA ŞIŞMANLIKTAN ŞİKÂyet EDENLERE:

KANZUK GLÜTEN

MÜSTAHZARLARI BESLER FAKAT ŞIŞMANLIK VERMEZ VE ŞEKERİ ARTIRMAZ

Glüten ekmegi. Gevreği (bükofte) Makarnası. Sehriyesi. Pirinci. Fiyongosu. Kuskusu

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ, Beyoğlu - İstanbul